

అంధ్ర ప్రదేశ్

౧౯౨౦

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 7.
సంపుటము. ౭

శనివారము 1920 వ సంవత్సరం జూన్ నెల 26 తేది శనివారము
రాత్రి వామనంపల్లి రైతు సమాధి సమయమున కాలము.

No. 72.
సంచిక ౭౨

గొప్ప పట్టు వర్తకశాల.

నెం. 9, 10, 11,
రటన్ బజార్ రోడ్,

మదరాసు.

చల్లారాం

గెయిన్ చందుగారి

పట్టు పొయ్యి,
పట్టు పురింగులు,
పట్టు కొట్టింగులు,
పట్టు చీరలు,
పట్టు దోవతులు,
పట్టు రిబ్బన్లు,
పట్టు శాటిన్లు,
పట్టు చేరుమాట్లు,
పట్టు డ్రెస్సులు,
పట్టు క్రీపులు

వాణ్యమునకును, ధరలకును
25 సం॥లకు వైగానే

ప్రఖ్యాతి గడించినది.

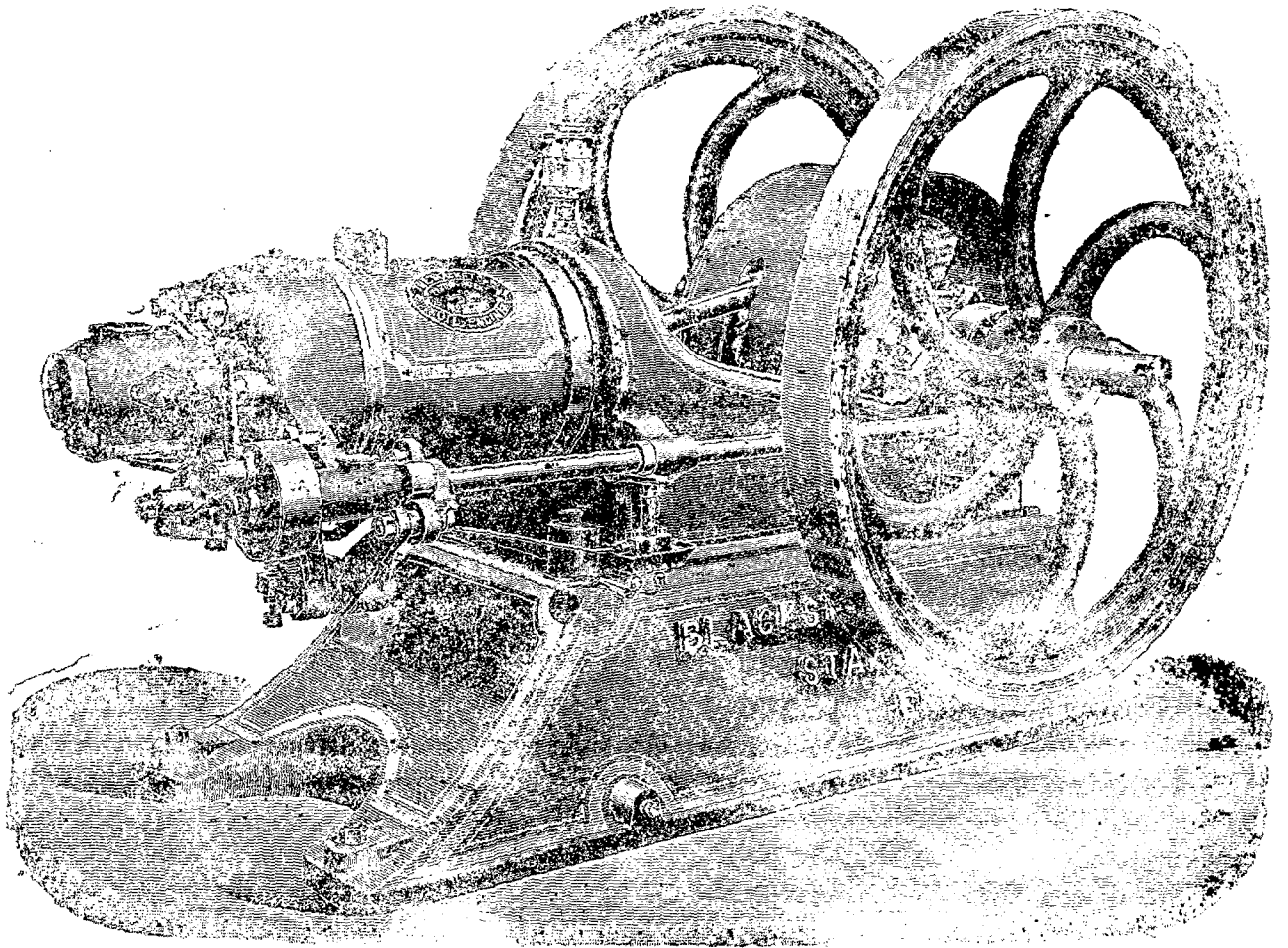
దయచేసి గవనింపుడు:

బేరములేదు. ఒకేమాట

ఒకే క్రమమైన ధర

1890 వ సం॥రమున స్థాపితము.

టెలిఫోను నెం 776

బ్లాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనీరింగ్.

కీరకనాయిక, క్రూరు ముఖ్యము చున్నగు చురుకులను కలపజేసింది కలసిందిగా ముఖ్యము చేయ
బడినది.

ఈ రాజధానిలో అంతర్జాతీయ బ్లాకు స్టోను ఇంజనీరింగ్ కంపెనీని స్థాపించుచున్నది. ఈ కంపెనీ
తృప్తినిచ్చినది. స్టోను ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ ధరలకును నేటి మాకు నామము

బోలు ఏకంబు.

మార్షల్ నన్ను డి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీరింగ్

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, కలకత్తా

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసములకు	1-8-0

ఆంధ్ర వారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	3-0-0
-------------	-------

"ఆంధ్రపత్రిక" పోస్టుచార్జ్ నెం 212 మదరాసు.

మీ వైద్యునికి

హార్టోటోనును (2140)

గురించి బాగుగా తెలియును. లెఖలేని వురు
షులు, స్త్రీలు అజాగ్రత్తచే బోగొట్టుకొనిన జల
మును శీఘ్రముననే పొందవచ్చును. తప్పక దీనిని
వాడుడు.

ప్రతి మందులపాపులోను ఇది వెలకు దొరకును.

మీ వైద్యునికి

ట్రైపు సోజను అను దివ్యావధము

అతిమూల్యమునకు పేరుబోయిన దని తెలి
యును. ఇది మిక్కిలి శాస్త్రోక్తముగా తయారు
చేయబడినందున ఈ వ్యాధిగలవారికి మంచిగుణము
నిచ్చును, మీ వైద్యుని సలహా అనుగుడు.

అన్ని మందులపాపులో దొరకును.

G. W. Carnrick Co., NEWYORK.

అమృతంజనం డిపోవారి జ్యోషధాలయమునందు అమృతంజనం, తామరలైలము, మోహినిలైలము,
దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి.
కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఔషధశాల, లిమిటెడ్.

అనుమతి పొందినట్టియు శ్రుత ముదయోగించ వలదినట్టియు మూలధనము
రూ 3,00, 000 (మూడులక్షలు మాత్రము)

39,000 (చుప్పదివేల) వాటాగా విభక్తమైనది. వాటా ఒకటింటికీ రూ 10 లా చొప్పున చెల్లించవలెను.
వాటా ఒకటింటికీ రూ 2 లా దరఖాస్తుతోను, మూ 3 లా దరఖాస్తు మంజూరైనప్పుడునీ కట్టినది తీరినప్పుడు రెండు,
దఫాగా చెల్లించవలెను.

డైరెక్టరులు

1. చు.రా.రా.శ్రీ ఎస్. కట్టాభిరామాస్వామి కంతులుగారు బి. ఏ. (రిటైర్డ్ కొల్యూక్ డిపార్ట్) శేర్ మేన్ గారు.
2. " రాజా ఎస్. సి. రంగ బాపు బహదూర్ గారు. చువగల బహిరాంగులుగారు.
3. " చార్లస్ డి. లక్ష్మీపతిగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్. మేనేజింగు డైరెక్టరుగారు

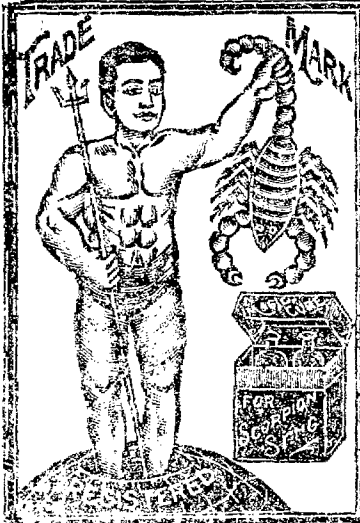
తెల్లించబడిన మూలధనమునైన నూటికి 25 వంతున లాభము వచ్చు వని యిహించబడినది.
ఉద్దేశ్యము: ఆతిథులను గ్రామములం దుండువానికి కల్పింప వలయును నున్నచో, ఔషధములవలనయూ
శేదనట్టి వర్తకులకు తెలుపుట, ఈ క్రింద వ్రాయబడిన ప్రకారము నుండునట్లుగా ఆయుర్వేదమును అభివృద్ధి చేయుట,
యెవలచినదియో దీనియొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యము.

1. ఆయుర్వేదము ఒక విధముగా, మొక్కలు యొక్క గుణములను పేరవేయుట, వాటిని వెలయుట, పోలికలుట
జాగ్రత్త పెట్టుట, వాటిని కాపలపెట్టవలెనని పంపుట.
2. పూర్వపు, పీచుపు సాధనముల సాహాయ్యముచే ముఖ్యమైన ఔషధములన్నియు కలపబడవలెను.
3. ఆయుర్వేదమును ప్రాత్యక్షముననుండి చిన్న పుస్తకములు, చిత్రములు, ఔషధములను వేయుటను గురించిన
గ్రంథములు, మరియు గ్రంథములయందు ముచ్చగునవి వ్రాయవలెను.
ప్రాత్యక్షమునను, మరియు వివరములను కల్పించి విరువాతము వ్రాయవలెను.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఔషధశాల, లిమిటెడ్.

నెం 19, హరీస్ రోడ్డు, పోస్టు మాంటు రోడ్డు మద్రాసు.

The Managing Director,
Andhra Ayurvedic Pharmacy Ltd.,
No. 19, Harris Road, P. O. Mount Road, MADRAS.

(536) **నర్వృద్ధి విష నంజీవిని** (విషవర్ధి)

గుణము లేదని దుబావు చేయువారలకు రూ. 100 ఇవ్వం.

విక్రీ యొక్కవాడు - వికవిక నగుదుడు, గుణములేనిచోట - గొనడి తెలవ
అంతకుముందు మందు - విక్రీకర్త యిందును, గుణము మాత్రము లేనివిషమును
ఎలక సామాను లేదు కుక్కలు - వివిధమున వికవిక
గలగల చోటను మందు తెట్టుడు - గాంతు రంతయు మోవము
భరిభరి నున మెప్పుడైన - బర్తమైన మహావధం
అలను గంటియె యిట్టి వంతుడు - జూని ప్రాతము నేయక
ఇది ప్రతివేటుంబునను మందలపిన ముఖ్యమధము. అంగ, యూరూస్,
వేలింకలైదులచే పొగడగొంచుట యొప్పుది. ఎన్నిదినము బంజినను మందు
గుణము మాత్రము. లేదనకు మాత్రమేగాక ఎలక, కుక్క, సామా, జడ్డి మొదల
అను విషజంతువుల కాటులకు నువయోగించవచ్చును. ఒకసారి తరీయిండు.

వెల ప్యాకెట్ 1-3 0-8-0. పోస్టేజీ 0-3-0; ఒకసారి
2 ప్యాకెట్లు తెలియకొనువారికి పోస్టేజీ ఇవ్వం. 1 దజ్జా ప్యాకెట్లు వెల 5-0-0 పోస్టేజీ లేదు.
చిరునామా:—ధనలక్ష్మి కంపెనీ, వెంకటేశ మేస్త్రి వీధి, మదరాసు. ఈ.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము కనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్యూనికేషన్"ను
యొకయోగించవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలరు శ్రుప్తపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెరిగిట్టుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న శ్రుప్త పట్టకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామ్యూనికేషన్ యొకయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు
చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యొకయోగమును గురించియు ఫలమును గురించియు అసలు
యేజుట్టుకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389 మదరాసు
(వై కామ్యూనికేషన్ గోరువర్షుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

మహాత్మా గాంధీగారి నారాయణరావుగారి
మహిమ క్రొత్త నాటము.

వింతామసి.

విల్వమంగళం దను విద్యాంకుడు శింతామసి యను
వేద్యులతో బడి భక్తియు యొకప్పుడింటికి వచ్చి
యొంద, బంటు బోదన వర్ణించుచుండ గాధాంధకారముతో
భార్యకనుకు తెప్పగా జేసికొని యొక చాటి, వ్రాచు
సామానాధారముగాగొని గోడ చాటి, శింతామసి యిల్లు
చొచ్చి, ఆవుటికాకప్పియుగా కీర్తనముగ్గియు కడసిన
శింతామసివల్లనే ప్రభావము కడయుట యీశాటకమున
దలి సారాంశము.

శ్రుత్వము తెలిసినచో పూర్తియగునట్లు వినుట
తగు ! వ్రతవిధ్యమును పదాలున్నె బంగారు కుంభ !
గుచ్చి నెట్టి సరసము ; కిరీట జిత్తులు ; విల్వమంగళం
రప్పించుకొనుటలై శింతామసి వేసిన చమత్కారము ;
భవానీకంఠనిగోల ; శేవునివాక్కులు ; శింతామసి
వృత్తులు ; ఇది వందసార్లు చదివినచు వాపు తీయదు !
(297) వెల రు. 1

చిరునామా:—సిటీప్రెస్-కోనాడ.

ఒక హెచ్చరిక.

ఎప్పుడు తలదినది అప్పుడే చేయుట
జుద్ధిమంతునికి లక్షణము.

రేపటిదినము మన మొకచో లేక నేపాదచ్చును. బట్టి
మంతులును, మందలలోచనగలవారను తరు లైపును ఇన్
మ్యూరు చేయుచుండుటయే ఇందుకు శ్రుత్వమైన ఉదాహర
ణము. తన లైపు ఇన్మ్యూరు చేయవట్టి శ్రుతియనుమొకును తన
బంటులనును కష్టపరచుచు విడిచిపెట్టుటకు గురి యగును.
వివరములకు ఈక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.

The Indo British Trading Corporation Sole
Representatives of the East & West Insurance
Co Ltd.
65, Apollo Street,
Bombay
or V. V. L. Narasimham Esq.
Travelling Superintendent,
Opposite Local Fund Engineers Bungalow
Old Town Cocanada

లవంగామృతము

వైద్యకాయపుటను గుంజించుటకు ప్రత్యేకముగా
యోగించిన విద్యావధము.

కడుపులో కొవ్వులు, మాంసము, బల్లలు, అల్సర్లు
లేకు, కడుపు ఉబ్బకూ, అగ్నిమాంద్యము, ఒకింతకూ
కడుపు పలుమారు నెట్టుట, మలము బంధించుట, నడు
వల, భుజము, పొక్కులులలో నొప్పులు, యుతుకూల
కూలు ఇట్టి విషవిధ ఉదరకోగములకు జమ ములభ
ముగా మెరుక్కుచు జీవితము క్రుతిరోజు విశ్వాసముతో
వర్ధిల్లుచుచున్నాడు.

భర బుడ్డి 1-3 రూ. 1. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

కల్పాణకుటీరము, మదరాస్.

Agents - P. K. Rau & Sons,
Kanara Press, Madras.

మలయు శుద్ధనము

గోరేయూ అను మెకరొగమునకు
దేహము రాసంస్థానములలో నువ
యోగించుట వీర్వముకలదిగది ;
గావుననే కష్టములేదు. విడిచి
చేయ నక్కఱలేదు. ఎలుపు, తెలుపు,
శుభ్రము అను మామ రంగుల మెక
రొగము ఎంత తీవ్రముగా నుండినను మోదతగ్గుట గుణము
రానించును. శ్రుతి మును వ్యాధికినూడ నిది ఫిరంగిబెట్టు.
చోటిచోటింజునది. చాల మెరుకుడైనది. దర్శి 2-4-0

2. చండినీ—మలముచందనమునకు అనుసాసము. ఒక
దర్శికి సరిపడు చండినీ నీసా (నీమది) 1-2-0
విశేషవటి (మృతకోక విశేషమునకు) నీసా 0-8-0
అమృతగుటికలు (100 లాంబూల మృతము) 0-4-0
కాగరఖండము (అట్టికి కేవలము) దర్శి 2-0-0
(1851) గంధర్వపార్వతీ, రాయవరం, (గోదావరి)

కట్ట పెండ్లము.

(అడరాజు కవచం సంపుట).

వియ్యము బదులు కట్టపెండ్లము నాహారముగా నుపయోగించుట.

కట్టపెండ్లము పంటను గూర్చి వర్షానంతర కట్టాలో వ్యవసాయకాళి కాదు. కరకరముల నవ్వొత్తి యుత్తియగు పంటపెట్టుచున్నది. ఇదియేమో వియ్యము అహార పదార్థములలో ఎట్లును భృత్యమో, దక్షిణ అమెరికాలో ఈ కట్టపెండ్లము అంకము భృత్యమై అహారపదార్థము. కొలదికాలములోకలనీ, ఇండియాలో కడపటి (కడే)కలనీ, ఈ కట్టపెండ్లము ఒక మాత్రము అహారపదార్థముగా వినియోగించుట నని దృఢము నమ్ముటకు వీలుగలదు. తిరువాన్కూరులోను, కొచ్చిన్లోను చాల కాలమునుండియు, ఈ కట్టపెండ్లమును తండించుచున్నార.

గోదావరి ప్రవృత్తము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కవచం

అయ్యో, కావోపు జాత్రై నెల 28 క తేదీ మొదలు ఆగష్టు 28 తేదీవరకు ౧౨ రోజులు గోదావరి ప్రవృత్త మహాత్మ్యము చుట్టుముగా రాజమహేంద్రవరమున జరుగ నున్నది. నూతన యోధులకు యాత్రికులకు భరణభండము యొక్క సామాధానములనుండి యీ మహాత్మ్యమున సమావేశమయ్యెదవని యూహించుచున్నాడు. ఈ సందర్భమున బందరు అంధ్రప్రదేశ్ కవచం సహాయార్థము కానుకలను రహస్యము చేయుటకు తగినయోచనలు గావించుచున్నాడు. జాలంటియరుగా నుండి తేలేసే యుద్ధపురై యుద్ధాహుతి మానలేన చామంది యుద్ధపురపహాయము పడేయించుచున్నాడు. మరియు కవచంయొక్క వస్తువదర్శనము కర్మాగారవస్తుభ్రాంతికాలము యేర్పాటు చేయుదును. కవచం కానుకలను రహస్యముచేయుట చాలా కష్టమైనదిగాను ప్రకటించుచున్నది. కావున జాలంటియరుగా బనిచేయవలసిన వారు జాత్రై ౧౧ తేదీలోగా దనుచేసి కను నామములను మాట్లాడెడియో గోదావరియ్యము. ఈ విషయమున ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము లన్నియు చివరవరకు తేలికపరచినచోగాను ఆంధ్రప్రదేశ్ కవచం మహాత్మ్యము అను చిహ్నముతో జనశ్రవణము.

కోపల్లె మానుమంతరాపు, అధ్యక్షుడు.

ఆం. జా కవచం బందరు 28. ౬. ౨౦

నావికావృత్తి

బంధు, జూలై 28: వికర్మముకట్టము నందు నావికావృత్తి వ్యవహారము నుదురులోను కామరాజు స్థానములందు తనియోచుచు వచ్చి వరకునీస దని కోరి.

పోలంతు తేజమునకు, ఆ మట్టుకట్టల నంతుతేజములను విశేషముగ వ్యాపించుచుండిన విషయము నిందితములకు తగిన ప్రతిస్పందన లొంగిపోయినది జాతీయమితి వారు కలంచుచున్నార. అందులకు కలయు దప్పు నీయకుల నీస దని నాను అన్ని తేజముల వారిని కోరుచున్నాడు.

ట్యాటోనిక్ నాక జూలై 28 క తేదీన చుట్టాచేసెనది. దానినిద త్రియాదీతు ౫౦౦౦. అందులకు ఎనిమిదవల నును తీసికొని పోలేడు. 25వ తేదీన మంయోక నాకన్ను వారిని తీసికొని పోలేను.

జూలై 28 క తేదీన కర్కలా మహారాజుగాను బందరు చేరి.

వెంగల్ ఫోటో ఆఫ్ కామరాజు సమావేశము

ఇక్కడే నెలవినయముచేయు వెంగల్ ఫోటో ఆఫ్ కామరాజును జూలై 28 ఫోటో ఆఫ్ కామరాజును పోట్టు, టెలిగ్రాఫ్ కామరాజును జూలై 28 గాను కలసి జూలై 28 యొక్క వివేకము గురించి అలోచించుచున్నాడు. ఆనందమును గురించిన అలోచన అయిన తరువాత పోలంతు ఇంగ్లీషుమై నీచురయ్య కనయన కర్మయందు వినుచుమును గురించియు మరికొన్ని యితర విషయములను గురించియు చుట్టించుచుండిన. ఇంగ్లీషుమై నీచుర కుక్ వారము నాడు కర్మయందు యేర్పాటుచేసిన చాలా అనుభవముగా నందుకు పోలంతు ఫోటోను సాక్షి అభిప్రాయమును వెంగల్ ఫోటో నువ్వించెను. యుద్ధమున ప్రార్థన కొంతకాలము వరకు ఇంగ్లీషుమై నీచుర ఫోటోను కుక్ వారమునాడు వచ్చుచుండించిన కలకత్తా అధికారి యున ఇంగ్లీషు - నాలు అందుచుండిన. ఈవృత్తియే సామాన్య జనలకు, వ్యాపారములకు సాక్షిగా నుండెను. ఇప్పుడును అదేధరగా విచ్చుట చేసినో వాగుచును. ఈ విషయములగురించి డైరెక్టు జనరల్ గాని అభిప్రాయమును రహస్యముచేసి తేదీ వారికి కలసి వృత్తములో నీచుర కుక్ వారము నాడు యేదో కావలెనో తేదీ వచ్చుటకు ఒక్కొక్కప్పుడు వీలు చేసినో అధికారి నాడు వచ్చుటకు అనేకము ఏమియు నుండగూడదని తెలిసిరి. నీచుర సాక్షి మొదలవరకు నిర్ణయించుకొని దినుండు త్వరగానే జూలై 28 తేదీ వరకు. నీచుర వచ్చుచుంటే దానిను అలవ్వకు చేయక ప్రత్యేక అచియ్యటకు కలయికతో పోట్టుతనికొండుండవలెను. ప్రస్తుతమువ్యాపారస్థితి ఒక మోస్తరుగా నున్నది. కావున నీచుర పాటును తెచ్చు నీచుర ప్రభుత్వముగాను, సకాలమునకు పోలంతు యొక్క నెలవినయము చేయవలెనని కమిటీవారు కలంచుచున్నాడు. ఈ సందర్భమున వర్తమాను నూతు తరి ప్రత్యేక స్థితిగలవలసి గురించి సహాయము ఒక నెలవినయముచేయు కమిటీ అలోచించుచున్నది. దక్షిణహిందూ స్థానములోని చర్మముల వ్యాపారముల యొక్కయు చర్మములను నూతు పొట్టెరిల కర్మముల సందర్భమున వాడు చేసిన తీర్మానముల బలవరమును తమ ప్రయత్నములందు తోడ్పడవలెనని అహారముచేసిరి. నూతు చర్మములు యాన్ని గురించి నిర్ణయించుకొనినది ఎనుమిది చేయవలెనని నిర్ణయించుకొనినది యొ, మదరాసులో నూతుచర్మముల ఒక్కొక్క కేటలో ఒక్కొక్క లక్షమైన అమ్మకలెనని బంధుతో నిర్ణయించుకొనినది, మే నెల వేలంలో కొంతకొంతమో మొత్తము దూకుచున్నది నెట్లకు మొత్తమును చర్మములు అమ్మకాడదనియు 1 వ మే తేదీనండి చర్మములు నూతులై యొక్క నూతులనువలెను ఉత్తమ చేయవలెననియు వారి తీర్మానములలో తెలియజేసిరి. ఈ తీర్మానములను గురించి వార్తల ద్వారా ఇండియాన్ ట్రాన్స్మిషన్ ఫెడరేషన్ వారిలో ఆహ్వానించుటకు కలందిరి. ఫెడరేషన్ వారు ఎనుమిదికి అటుం కమిటీని తేయవలెను, చర్మముల నూతులదని చెప్పటకు నూతులనువలెను. కమిటీవారు అందుకు సమ్మతించిరి. ఆసమావేశమున సభ్యులందరూ మోక్షు అస్సామీయులను తేలియజేసిరి.

అమెరికా ప్రభుత్వమునా బొమ్మ ఒకదానిని వా వ్యయ 17,00,000 డోలర్లు తండిన కొనిరి.

విక్రమ్ కంఠావారు ఎల్లూమియును విమోచన కయారజేసిరి. దాని నిడివి 52 అడుగులు ఎత్తు 80 అడుగులు 1250000 వరకుపు అడుగుల గ్యాసునుచుటకు వీలుకలదు. గంటకు 65 మైళ్ళు చొప్పున 400 మైళ్ళదూరమువరకు వివేకము ప్రయాణము చేయవలెనుగ నక్షేపించుట.

రామణ సాక్షి ఆఫ్ ఆర్మీవారు సర్ విలియము మేయర్, ఎ. హోబార్డు వారలకు బహుమతుల నొసగిరి.

దంత చూర్ణము
వల దమ్మి 1-3 0-2.0 12-3 రూ 1-4-0
ఈ దంతచూర్ణము సుద్దుతోతో నూతులను గట్టిచేయు వినియోగించి రక్తము వారకును.
అమృతాంజనము దీపో, బొంబాయి - మదరాసు.

నూతన కావరకా సర్వస్వము-అవతరముగాను:—
నూతన కావరకా సర్వస్వమునకు నీను ఎంతయైనా (నూత్తి)వననియు, ఆ సర్వస్వమునకు నీను గ్రహస్థమును బంధిచుతరం ప్రతికాలో ప్రయోగించి (కావర) అయిన గురించి (బిల్లు) ప్రతికాలో యొట్టు (వారము)ను. రెండు కారణములచేత నీను సర్వస్వమును గ్రహస్థము చేసిన అవతరముగాను చెప్పిరి. అనగా ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, స్టేట్ టెక్నాలజీగాను మొదలు గుంపు విశేషములలోని శాస్త్రసంఖ్యలను వివేకము అంగీకరించుట చేతను, వంటలు అలవలెన జవాబుదారై యుండియు మెనికాగనునకు కచ్చింది దురంతముగా గలగజేసిన వంటలు ప్రభుత్వోచ్చి గుంతు పదభిప్రాయముగా యొకను వంటలుతోనే యున్నందున నీను కావరకా సర్వస్వముగా నుండవలసి తెలిసెను. ఇంతగా అవతరముగాను చెప్పిరి కారణములచేత సహాయము తాను తన రాష్ట్రము వారికి సంస్కరణమును అనుసరించవలసిన దనియు, వంటలు రాష్ట్రములోని వాస్తవం దురంతము తమ వాస్తవికతను సాధువారికి యొచ్చిచేసి, సర్వస్వముతోను ఏ సర్వస్వముగాను సహాయము చేయవలసినది చెప్పిరి. మరియు సుస్థురములను అంగీకరించ రాకుం కావరకా సుస్థురము వారు చేసిన తీర్మానమునకు విరుద్ధముగా యొకరు అవతరమును అభిప్రాయముగాను వారు అవతరమును మొదలును తాము తీర్చి సుస్థురమువారు ప్రకటించినదియు అనగా కావరకా సుస్థురమువారు కావరకా సర్వస్వమును గ్రహస్థముగాను, అట్లు ఎకరైస్ గ్రహస్థము వారికి సర్వస్వము రాకుండు చివరవరకును చెప్పిరి. వంటలుతో సహాయము నిరాకరణమును అనుసరించుచు ప్రభుత్వం అభిప్రాయమును తెలియిచ్చి తేజానుకుల ప్రయోగములకు యొత్తియే మొట్టమొదటిది. ఈ విషయమును గురించి మొమ్మడే అభిప్రాయమును నివ్వెను.

నాతావరణస్థితి

1920 సం॥ జూలై 26-వ తేదీ శనివారము.

కల్పా యాభ్యువనములు	గోదావరి	కృష్ణా	కృష్ణా	కృష్ణా	కృష్ణా
గోదావరి	కృష్ణా	కృష్ణా	కృష్ణా	కృష్ణా	కృష్ణా
గోదావరి	8.90	78.7	0.55	4.47	7.24
వికారావరము	95.2	85.0	...	4.75	7.28
కాకినాడ	98.8	84.2	...	6.89	5.78
బందరు	102.3	81.3	0.01	5.92	5.70
గుంటూరు	102.1	82.5	0.04	10.04	5.98
వెల్మూరు	108.1	84.9	...	3.58	2.10
మదరాసు	102.8	88.0	...	1.52	3.14
ప్రకారము	95.8	75.8	0.21	7.63	5.84
అవంతిపురము	98.8	76.5	...	2.81	4.11
లక్ష్మణ	98.3	76.5	...	2.08	4.51
కర్నూలు	99.2	77.6	0.06	1.88	4.02
కడప	102.8	82.8	...	4.14	4.76
బెంగళూరు	89.1	68.2	...	5.68	8.16
వెల్మూరు	102.6	82.4	...	1.48	5.36
నెలము	...	...	...	4.40	9.26
కోయంబూరు *	91.5	72.8	...	5.07	5.41

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్లు.
ఆర్మీ వారలకు కావరము.

ఆంధ్రోద్యమము
మొదటి యొ దాంధ్ర మహాజనసభలయందలి
సామాన్య సంఘాభ్యుదయ, సభాభ్యుదయ, యువసాహిత్యములు, వారి శిక్షణములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
వల దమ్మి 1-8-0. పోస్టేజీ వలదు.
ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము, 7, కంబాకెట్టెనది, మదరాసు.

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೩೨, ೨೩೩

ఇది నానావిధముల గమనించి తేలితే నన్ను నిరసనభావమున వదిలి వారలను సేవ చేయక పైకి బంపివేయవలసి యిది మాత్రమే మంగళము గలిగించును గాక. ఈయంతియు దేవుని పథిలోనికి తెచ్చుటకు ప్రయత్నము ప్రార్థనము.

మౌలావి సాగభూషణం.

ఆంధ్రవాతీయకళాకాలకు కానుక లభింపుడు.

గంపలూడెను గార్లు:— 17 వ తేదీ ఉదయము
10 గంటల సమయమున 2.5 దీప్తము యింటిలో అగ్నిక
ముగా అగ్ని బయలుపడలి 11 గంటలములకారి (పుడూరు
30 లేక 40) యిందు భార్గవరావుగ్రీతి అయినది.

హిందూమతమును మరలన్వీకరించుట:—రామచంద్ర
మనసారంబున (35 సం) అనుబాధను వాఁకొమరితయగు శ్రీ
మతి కృష్ణారావు (3 సం) గారును కొన్నిమాసముల క్రిందకు
(శ్రీమతనుజులతో చేరియుండిరి. 22-5-1920 నాడు బొంబాయి
హిందూమత సంఘమువారు వారిద్దరిని మరల హిందూమతము
వ్యాప్తి చేయుకొనిరి.

హిందూమతావళి కన్యాకవచము. తిరుమతి:—హిందూమత
 జోధకులైన క్రైస్తవర ఆయామహేశ్వర వండితులుగారు
 మాపురమునకు విచ్చేసి శ్రీ శేఖరేశ్వరదీనాన్ని బాస నమాజ
 కార్యాటమున బారమరొబాలనండి హిందూమత క్రైస్తవ
 ము నదృష్టించు చుండిరి. ఇతి ఆయావాక్యముందు అంగక్షు
 మునీవైతి బై వారాధనకై వర్తకులు సాంఘిక యాచనన
 నమాజకే మగునట్లు ప్రమాణప్రతిక ప్రాసాదించి. ఇచ్చటి
 ప్రాసాదులు తేకస్థానము సంబంధ మగుటచే నాదినము
 విద్యార్థులకు నెలవొసంగబడును గనుక విద్యార్థులంగఱు భక్త
 సమాజమున వేరంగల్గిరి. ఇట్టి కార్యక్రమము నకరమంగ జరుగు
 తును సారాశభేది నుబ్రహ్మబ్రహ్మగారు చాలా కృషిసమర్పిరి.

శ్రీ కారదానిలన పుస్తక భాగము, తంత్ర్యేషు
చాలెం, రాబోలుతాయాకా, గోదావరిజిల్లా:— జూన్ 16
తేదీన 12 గంటలకు గోదావరిజిల్లాలోని ప్రసిద్ధులైన రామ
నాథ్ బహదూర్ దురితేటి కేమగిరావు వంటివారగుచు,
హోతావీరభద్రయ్య ఇమిందాడుగారును, అల్లుడు వెంకట
సూర్యకారాయణరాజుగారును ముగ్గురును కలసి మా
భిందాగారమును సందర్శించి (చుట్టుట నానందవర్ధిని.) మా
గ్రంథములను పరిశీలించి మేము వృద్ధి చేయటకు తగినవివిధ
మార్గములను తెలిసి చుట్టుట ప్రోత్సహవరచిసంజుటకు వర
మేల్వేరుడు వారి కాయారాలోగై త్రవ్యగ్రంథముల కొనగి కాపాడు
గాకయని ప్రార్థించుచున్న వాడను.— అల్లుడు పీతారామరావు,
కార్తీకర్క.

శ్రీకింది విషయములను 'వంశనిధి' ప్రతీక తెలియజేసిన
చుచున్నది:—ఓర్కీ సంధివరకును తరువాత ఆక్షేపణ కరము
లై యందుటంబట్టి తాను సంపాదించినది అర్ధస్థానములలో
నివాస మేర్పరచుకొనకొప్పు భారతీయులకు కాబూలునుండి
పాపురిక చేసిరి—సేవలనునుండి అర్ధస్థానమునకు పోవుట
కనుకూలములేదు. పోరులయునందు కొన్ని మహాగిడులు తమ
తోడనే శంభు తెచ్చుకొనవలెను. కాబూలు రోదుపై విస్తార
ముగా మంచుజేరియుచున్నది. తమమీద తెచ్చుబట్టలు,
వడకణు, కంబళ్లు మొదలగు వానిని తీసికొనిపోవలెను. అక్క
ద తమ నుద్యోగములు పనులు సంపాద్యులు గలిగి నమరకతలో
జీవించు చేయగలవారు మౌర్యుల అర్ధస్థానమునకు పోవగల
వారు.

వేల్పు యివరాటు గారి రాక:—శ్రీ వారి రాక మా
తన యుగారంభమునకు ముదలు అని భవవారలు తలచు
చున్నారు. శ్రీ వారు విష్ణు మహానుభావ, యువరాటు పదవి
తో హిందూ శకమున దయ చేయుట ప్రథమము. శక హిస్సీ
శకమున గురించి వేళ నాయకులకును ప్రభుత్వపువ్యవస్థలకును
భేదముకలదు. హిందూ శకముయొక్క దాదాపు నీతిని తిరిగి
శ్రీ వారికి గోచరింపక పోవచ్చును. కాన యీ భేదముతో ఆ
న్నత ప్రమాణాలక అల్లాదుచున్న దాద్రులను శ్రీ వారు మాను
నట్లు చేయుట మంచిది. ఇంకొక విశేష ప్రత్యక్షములు
చేయవలసియున్నది. అన్నము పెట్టించెదమని అరగంట విరాట
ముతో చాట వనిపిన విశేష జనము అన్నాకుడులై పోగుకా
గలరు. శ్రీ వారు పీరలను శ్రేష్ఠిక స్థలములకు వచ్చిమాను
టకు సాధ్యపడనియెడల శ్రీ వారు సమనమయ్యెడి మార్గమున
లో నైనను, యిట్టి యేర్పాటులు చేసి శ్రీ వారికి చూపించి, ఈ
దాద్రుల దగ్గర చేతమయి యింగ్లండునకు భవ శతకగా హిందూ
దేశమునందీ సచ్చుచున్న దనియు, 150 సంవత్సరముల వై
శాలమునందీ బిజీషు తరిపాలనతోనున్న శక ప్రపల్లపీతి యిట్లు
ఉండుట చాలా విచారకరమనియు శ్రీ వారికి విష్ణు పించుట
అవసరము. పుచ్చలూరి వెంకటకృష్ణయ్య.

అస్సాంలో ఏనుగుల వట్టుకొనిన కేసు సందర్భమున భువిలో క్రత్యేక న్యాయమూర్తిగా యెదుట 1 వ తేదిన ఫిర్యాదు చేయబడి విచారించబడెను. డి. కె. స్కెల్లే అనువాడు తాను 1915, 1916, 1917, 1918, సంవత్సరములకు ఏనుగులను వట్టుకొను సందర్భమున లైసెన్సు పుచ్చుకొని యుండగా ఏనుగులను వట్టుకొనినందున తనకు 156000 రూపాయల వస్తును సంధించిన నది స్టేట్ క్రెడిట్ బ్యాంకింగ్ సొసైటీ ఫిర్యాదుచేసెను. స్టేట్ క్రెడిట్ బ్యాంకింగ్ కరవున తల్లియు. గ్రెగరీగారును, కింగ్స్ లేగారు కరవున ఆర్. సి. డెనర్టీ గారున కలసియు పుచ్చుకొనిరి. డెనర్టీగారు కేసును మరింత చూచుటకును క్రతివాది సకాలమునకు సాక్ష్యమునకు నలుయు పరములను చూపించవలెనని చాలకాలమును కృతపుష్టి కాదని చెప్పెను. మూడు దినములనుండియు విచారించబడుచున్న కింగ్స్ లేగారు గ్రెగరీగారిచే బ్రానుఫర్టీక్షన్ పిలువబడిరి. కింగ్స్ లే సాక్ష్యము నిచ్చుచు గవర్నమెంటువారు తనకు గోల్డెరా, భూటానులందు కొన్ని మేదలను కొనుగట్లు యిచ్చునన్నారనియు ఏనుగులను వట్టుకొనిన సంవత్సరము వారందొకట గలగజేతుకున్నందున ఈదావా చేయవలసినప్పినదనియు సాక్ష్యము చెప్పెను. కింగ్స్ లే ఏనుగులను వట్టుకొని బతికిక తేసి రయారుచేసి భూటాను చుట్టును స్థలములకు తంపించుటచే సిద్ధముగా నున్నప్పుడు పొక్కులకు త్వరగా యిక్కడ ఆలస్యము చేయకుండు ఈ దావాలో యిచ్చినదానియై యున్నది. కింగ్స్ లే తన వాక్కులనును ప్రదర్శించుచు కొన్ని దృష్టాంతములను పురతములను జూపెను. మద్రాసు కరవున హెన్రీఫౌంగ్ గుడ్ జివిజనల్ ఫార్మెన్టు ఆఫీసు సెంటుగార్లు విచారించబడిరి. క్రతివాదికరవున బ్లంకు, ఫార్మెన్టు తస్సర్వేటర్, మిల్ రాయగార్లు గ్రేగారు బ్రాను ఫర్టీక్ష చేసిరి. క్రతివాది కరవున జిమ్మగారి సాక్ష్యమును తీసికొనుటకు కేసు రెన జూరె తేలిక వాయుదా చేయబడినది.

నెలకు నాన్న అంబులై తన్ను సంఘమున కిచ్చెను గ
 వైసామి గాండ్లు వడింతి. గతసంవత్సరము ఈ సంఘమున
 నుకన్యాకము విచ్చునప్పుడు యుద్ధము త్వరగా ముగియవను
 కొంటిని కాని క్రతువేళముల యుద్ధము మిక్కుటముగ జరిగి
 అంబులైతను సంఘము వారి కన్న నంయుక్త
 యుద్ధ సంఘమువారివైననే ఎక్కువభారము వడింతి. నల్
 లాదీవీరీ గారి యాచూస్యమున ఈ సంఘము బాగుగా పని
 చేయుచున్నది ఇంకను రాష్ట్రమునకున్న సంఘములగునెంద
 క్తలో పనిచేయునలవయు గడచితి మూడు సంవత్స
 రములకన్న ఈ సంవత్సరము తక్కువ అంబులైతను నర్చి
 కట్టుల నిచ్చుటయే దీనికి తాత్పర్యము. రాష్ట్రమున సంఘము
 తియి నూర్చి యొలింతి ఇంకను బాగుగ పనిచేయుచుగాక. ఇది
 తనకు అంబులైతను బ్రేగును ఇంగ్లండునా నన్న పీకర్
 సీస్ బ్రేగును ముఖ్య కమిషనరు గారి యధి
 కారములంద నుండెడిది ప్రస్తుతము వైసామి అధికారము
 కంద నుంచబడినది. ఈ బ్రేగుకును సంబంధించిన 1600 మంది
 యుద్ధసమమున చేసినవని నేను ప్రకటించుచున్నాను నీకు
 బాంబాయి, కరాచీ, కలకత్తా ప్రజేతముల విశేషముగవనితేసిరి
 నైనను బాండల నెక్కువత్వమును దిగునప్పుడును, కలరా
 ముండలగు వ్యాధులు చెలరేగినప్పుడును అమితమగు నాయము
 చేసిరి. బ్రేగుయొక్క నర్చిగు కాఖివారి పనియు బహుశ
 త్వక సంక్షయమన సంఘమువారు గాదెంచిన పనియు నీం

లాలో మనకందరమును తెలియను. సంఘమునకు శరణ్ణాద
 హితుగాదు తెల్లకొప్పుటచే గలిగినవన్న మదితము వారు సం
 ఘభ్యక్షులుగా గావించిన తది అతిక్రమంపార్వము అర్థన
 వజీరపాన యుద్ధములనుండు రావలెనీది పిమ్మట కృష్ణ
 కొమ్ములు బన్ను మొదలగు కృతకములు సైనికులొరకు
 పోవుపెట్టి నానాకృతకముల నన్న సైనికులకు వదార్థ
 ముల సంపాదనకేస సంయుక్త సంగ్రామ సంఘమువారి వనిసి.
 శర్యసేనాధిపతి గారు మెచ్చుకొనుటవల్లనే అతియెంత క్రమ
 పార్వరులువదియు తెలియగలదు. ఇదివరకు కొంతవరకు
 భవవ్యయ మయినది. ఇకమొందు యుద్ధము ముగిసినవో వ్యయ
 ము తగ్గగలదు. ఇప్పుడు వదార్థములధర లెక్కకగనమును
 ఏదో మార్గము చూడక పోయితి. ఇండియా
 రెడ్ క్యాన్ సంఘమును సంయుక్త సైన్యా
 ము సంఘమునకు బయలుగా స్థాపించి వారే వ్యయము గావించ
 చు వచ్చేరూపుటచేసి, వారి భవములో కొంతభాగము నిజిల్
 వనుల కొర కొనసమట్టు చేయుటకై శరణ్ణాదు హితుగాదు
 కదలిన మార్పిడిలలో సామ్రాజ్య కానక
 సభలో కృతక పెట్టిన చట్టము ఈ పనినె
 ర చేర్చగలదు. సంయుక్త సంగ్రామ సంఘము తాత్కాలి
 కావనరజవ్యము. రెడ్ క్యాన్ సంఘము చేయుపని చాలగలదు.
 నానాకృత రెడ్ క్యాన్ సంఘములోనికి చేరియుండుటచే దీని
 ప్రపంచము నందంతటను పేరుకొనినది. ఈసంఘమువారు మాత్రమ
 కాస్త్రీయై తద్దనులను బాధించుచున్న యింకొకను మాన్ని
 సాయము చేయుచు అనేక రాష్ట్రీయక సంఘముల స్థాపించి తగ
 నంతపని చేసినదిగాక.

చెప్పవలసి:— మైసూరు సంస్థానములో గతవత్సరము 48476 ఎకరముల భూమి చెరకువంటిదిని మైత్రము సాగు చేసేయించిగా ఈ సంవత్సరము 35614 ఎకరములు మాత్రమే సాగు చేయబడిన మైత్రముమీద సంస్థానములో 4861 ఎకరములు సాగుబడి యీ సంవత్సరము తగ్గినది. హాసాన్, కోలాటరుండ్ల లకులలో 8000 ఎకరముల భూమి యితరములగు తిమిలంతాక వద్దారముల క్రింద సాగుచేయబడుటయే చెరకువంటి సాగుబడి తక్కువది కారణము. తిలత్ దుర్గము మండలములో మాత్రము చెరువవంటి 5 మైత్రము ఎక్కువ భూమి సాగుచేయబడినది. గతవత్సరపు 3228401 మణుగుల చెరకు ఫలసాంకమునకు బదులు ఈ సంవత్సరము 3088595 మణుగులు మాత్రము వలసినది. మైత్రముమీద నూటికి 6 పండున తగ్గినది.

భారతేశ్వర స్వామిలో కింశుకమీనను నిమిత్తము
కాండవారస్తులని రాజుల మిలికుట కాపలేకి వంతు అధ్య
క్షులను నిర్వహించు నందగ్గమునుగూర్చి రాజోవు వరకు 12
సంవత్సరం జనవరి 1 వ తేదీన పింలాలో జనవంతు ననియు,
అందు కావలసిన యోగ్యులను నివహించు గూర్చి బాగు
29 వ తేదీన తెలుగు ప్రాంతకేంబుబార్జిగజల్లో ప్రచురింప
బడుననియు, ప్రాజేమకైకటరిగారికి వరురాను గవర్నరు
గారిచ్యార వంతుదరఖాస్తును బాలయ 10 తేదీలోగా గవర్న
రుగారికి వరవలెననియు తెలియుచున్నది.

మనూరవార్తలు:—పుణ్యక్షేత్ర గళర్వయగారగు
మాచి. ఇ. వాల్మీకిస్వామిగారు పుణ్యమును ప్రసాదించు
శక్తిగలవారని మహిమంది 24 క తేదిని మనూరుకు విచ్చే
సిరి. వీరు మామిడిపండువరకు ఇచ్చట స్థవియు మాంటె
లా నుండి.

Panchabati Tea Estate Ltd.

పంచబటి టీ ఎస్సేట్, లిమిటెడ్.

హిందూశక్తి తోటదారులచే తేయాకుతోటల నిర్వహించునది వాటాదారులకు 100-టికి 100 మొదలు 200 వరకు లాభము వుండితట్టిబడినట్లు వాటిపొయ్యగురి అన్వేషించువైన కీర్తిని గడించినది. తీప్పూరిపొట్టుకు నమి నమన యొందు అప్పుర చిరుగాంధూరి ఒకటి ఎత్తకును క్రయమునకు ఏసివట్టి వంచునటి టి ఎత్తకును తిమిపెడ వారు లాభముతోనే వ్యాపారము చేయుచున్నారు. ఇచ్చుట ఎత్తునుకు ఎడతెగక పొగునట్టి నదిమూలముగా చిరు గాంగురు వడవలరలన రాకపోకలు అతి సులభముగా జరుగుచున్నవి. మరియు ఈర్తిరైనట్టి వనవారు కావలసివర వుండి ఇచ్చుట దొరకుటయే ఈ ఎత్తకును గొప్ప ఆస్తి. ఇచ్చుటి భూమియందు ఎకరా 3-టికి 19 మజుగులు లేక 12 మజుగులు తేయాకు వరించ వలెనుచున్నది. మేజీటింగు డైరెక్టరుగా రైన జి. సి. నవ్యాలుగారు మిక్కిలి నమ ర్థము. తేయాకుతోటల యజమానులైన చిర్రోపావాకి శంకరాక్షుకుని ప్రీసిపోవాలను. నునుటున అన్వేషకాటులైన వంచునటి వాటాదారులకు ముందు గొప్ప ఆకలి ఉన్నది.

N. B ఈ ప్రజా తెలుగుదేశం సంఘములు జనతా పార్టీలను క్రమంగానే దీక్షావలెనని తెలుపుటలేదు. వివరములకు తెలియివారికి వరకూను లంపుకొనవలెను.

జాతీయ గీతములు.

సంస్కృతము, ఆంధ్రము, హిందీ భాషలందు ముఖ్యముగను ఆంధ్రభాషయందు గల జాతీయ గీతములను అచ్చువేయుచున్నాము గాన గీతములు, కీర్తనలు, పద్యములు గలవారు వెంటనే పంప ప్రార్థించుచున్నాము.

జాతీయ గీతములు,
7 తంబుకెట్టిపేరి, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1920-వ సం॥ జూన్ నెల 26-వ తేది.

శనివారము.

ఏది నిజము?

మాంటుసంఘ మిషన్లను దయరసేనాని సాక్ష్యమును విచారించుచుండగ, జలియోవాలా బాగ్ ఘోరవృత్తాంతము బయ్యెదెను. ఆవృత్తాంతము ఆంగ్లేజీమునందు విభ్రాంతి గలిగించెను. పార్లమెంటుసభ్యులారందఱును మాంటూగూగారి నీ విషయమై నిజసందర్భముల నెరుకవరువలసిన దని కోరియుండిరి. వార్తాపత్రకలలో ప్రచురింపబడిన వివరములనే తామును జూచితిమనియు, అంత కన్న తమకు స్వయంబుగ నెక్కువవిషయ మేమియు తెలియ దనియు, మాంటూగూ గారు వెనుకటి డిసెంబరు నెలలో క్రతుత్తర మిచ్చియుండిరి. ఇటీవల సర్ మైకేల ఓడ్యయ్యగారు లండను ట్రైబ్యూనల్లో నొక లేఖను వ్రాయుచు, జూను నెలలోనే తాము మాంటూగూ గారికి సందర్శనముల నన్నిటిని దివరించెడిమని, తెలిపిరి. ఓడ్యయ్యలేఖ, ప్రేమవివాదమున కెడము గలుగ జేసెను. మాంటూగూ గారు డిసెంబరునెలలో దెలిపిన విషయము సత్యప్రతిపాదనయూ కాదా యను సందియ మునేవలకు గలిగెను. పార్లమెంటు సభలో, మాంటూగూ గారి నీ విషయమై వలపురు సభ్యులు ప్రశ్నించిరి. నేటి తంజివార్తలలో, మాంటూగూ గారి సందేయముల కెటువ జవాబిచ్చినదియు గాననగును. గివ్వ నున్న గా రడిగిన ప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చుచు, ఇండియా క్రభుత్వమువారినుండి వంజాబు వ్యవహారముల గూర్చి తమ కనుదినము వార్త లేతెంచుచుండెడినదియు, వంజాబు అల్లరుల లారంభమైన నాటినుండి మేమాన మధ్యకాలము వరకు ఇట్టివార్తలు కంపజడుచుండెననియు, వంజాబు ప్రభుత్వపు రిపోర్టుల నీ వార్తలు పొందుకొనుచుండెననియు, రెండు తంజివార్తలు దక్కు మిగిలిన వన్నియు వ్రతీకలకు బంపబడెననియు, మాంటూగూ గారు సూచించిరి. ఈ వార్తలలో డయరు గారి నామ ముదహరింపబడలేదట. ఒక్కసారి మాత్రము వీరు అమృతసరములో నైవ్యాధివర్త్యము పహించినటుల దెలుపబడెనట.

తమకు జేరిన తంజివార్తలలో జనరలు డయరుగారి ఘన కార్యములు ఉదహరింపబడలేదని, మాంటూగూగారు దెలిపిరి. సర్. మైకేల ఓడ్యయ్యగారిలో జూను నెలలోనూ, మిన్ షర్ వుడ్డులో అక్టోబరులోనూ తాము సంప్రదించిన మాట నిజమేనని మాంటూగూగారు రంగీకరించిరి. కాని, జనరలు డయరుగారి ఘోరచర్యలగూర్చి ఓడ్యయ్యగారు వారికి దెలిపియుండలేదట. మాంటూగూగారు దెలిపిన వృత్తాంతముబట్టి చూచిన, ఇండి

యా ప్రభుత్వవృత్తాంతమునందు గాని, వంజాబు ప్రభుత్వ నివేదికలందు గాని, డయరుగారి అత్యంత చర్యలు వివరింపబడలేదని తెలియుగలను. సర్ మైకేల ఓడ్యయ్యగారు జూను నెలలో మాంటూగూ గారికి సందర్శనముల దెలిపినపుడయినను, డయరు గారి వృత్తాంతమును దెలిపినటుల లేదు. అటుల గుచో జరిగిన సంగతుల నన్నిటిని దెలిపితిమని ఓడ్యయ్యగారు వ్రాయుట కర్థమేమి? డయరుగారి చర్యల దెలుపక ఓడ్యయ్యగారు రేల వదిలివెట్టవలయును? వారికి విషయము తెలియదందుమా? డయరుసేనాని జరిపిన కృత్యములకు సెనాపతి ఓడ్యయ్యగారు మెచ్చుకొనియుండిరి. అందుచే, ఇప్పుడొక సంగతి నిర్ణయింపవలయును. ఓడ్యయ్యగారు జరిగిన సంగతి సంతకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని, క్రభుత్వ కార్యదర్శికిని తెప్పించుండిరా? చెప్పి చూడవచ్చు. ఓడ్యయ్యగారు ట్రైబ్యూనల్లో ప్రసంగించిన విషయము లపత్యము లనియు, వైయధికారులను వారు మోసపుచ్చి రక్షియు, కలంపవలెన. అటుల గానిచో, వైయధికారులే అబద్ధమాడుచున్నటుల ఊహించవలసివచ్చును. కాని, ఓడ్యయ్యగారి యొక్కయు మాంటూగూగారియొక్కయు గుణ కీలముల నెన్నునపుడు, క్రజలలో నెవరియినను, ఓడ్యయ్యగారి మాటలయందుకన్న మాంటూగూ గారి వాక్యములందెక్కువ విశ్వాస ముంచెదరనుట నిశ్చయము.

మరియొక విషయము. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రచురించిన డిప్టామెంట్, జలియోవాలా బాగ్లో జరిగిన మరణముల గూర్చిన రిపోర్టులకు 14 ఏప్రిలు తేదిన జేరె ననియు, అప్పటికి చనిపోయినవారును గానబడినవారును గలసి 200 క్రజ లని తమకు తెలిసె ననియు, రెండుదినములకు పిమ్మట చనిపోయినవారు మూత్రమే 200 లని తమకు ఎరియొకరిపోర్టుజేరె ననియు, ఈ రెండు రిపోర్టులును ప్రభుత్వకార్యదర్శికి పంపిన దెలుపబడె ననియు, ప్రచురింపబడినది. నిందు వివరములు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి కొంత కాలమువరకు గాని చేరలేదట. ఆఫ్ఘన్ యుద్ధములో జనరలు డయరుగారు పాల్గొనియుండటచే, అతడు వడిన వృత్తాంతము ఆగస్టు మాసములో గాని చేరలేదట. ఆ రిపోర్టులో డయరుగారు తానవలంబించిన మార్గమును సమర్థించుకొని. ఆ రిపోర్టు క్రభుత్వ కార్యదర్శికి పంపబడెనా లేదా? పంపబడినచో, తమ కేమియు వివరములు దెలిపలేదని మాంటూగూ గారు డిసెంబరునెలలో సేపార్లమెంటుసభలో నుడివియుండిరి? పంపబడినచో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి రేల నంపక నిలిపియుంచిరి? ఇట్టి ప్రశ్నలనేకములు బడయింపక మానవు. సర్ మైకేల ఓడ్యయ్యగారిని నిందు వివరముల దెలుపమని వీల నడుగలేదని, బాన్సెహిక్కు గారు మాంటూగూగారి నడిగిరి. ఇందుకు సమాధానమును పార్లమెంటు సభలో చర్చ జరుగునపుడు దెలిపెనమని, మాంటూగూగారు రి. మొత్తముమీద, వంజాబు వ్యవహారములలో జోక్యముగల చిన్నయుద్యోగి ముదలు, ప్రభుత్వ కార్యదర్శివరకు అవలంబించిన మార్గములు, వారి కెంతమాత్రము గౌరవప్రదముగ లేవు ఎవరవలంబించిన చర్యకు వారికి సమాధానము దొరకద్రొక్కుడు లాడుచుండ, జనరలు సుర్తినుగారు, వంజాబులో అల్లరుల నడచిన యుద్యోగులసేవ నెక్కుడు బాగుగ గుర్తించమని మాంటూగూగారి నడుగుటయు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిదృష్టికి విషయమును తెచ్చెదనని మాంటూగూగారు దెలుపుటయు, రామాయణములో పిడుకల వేల్పుటవలె నున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, ప్రభుత్వ

కార్యదర్శియు, అట్టి యుద్యోగులచర్యను తమ తమ ప్రకటనములలో ప్రకటించియు యుండిరి. ఇంకను ఏమిచేయవలయు నని సుర్తినుగారి యుద్దేశమో తెలియదు. వంజాబులో యుద్ధములకు పాల్పడిన అధికారుల చర్యలనుగూడ, పార్లమెంటుసభవారి దృష్టిని మనలించి, పార్లమెంటుసభలో బదులన్ను చర్చలో నీ విషయము బైకిరాకుండ జేయుటకు, జనరలు సుర్తినుగారు ప్రయత్నించుట లేకుండ!

అవసరదోషముహాసద

(10)

ఈ సభ సత్కర్తృత్వముతో జరుపుటకు ఆంధ్రులు తీరుచున్నట్లు జూపుచున్నాను. కలకత్తా వారును, జబ్బితూర్ వారును తమ ఆహ్వానమును నిరసింపకొనటచే, ఆంధ్రుల యాహ్వాన మొక్కటియే మిగిలియున్నది. అయినను, కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి ఐ. బి. సేనుగారు, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ నిర్ణయము వెలవవరకు వేరయింపజేసి, బర్మంపురమువారిని కోరినటుల తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసుసభ జరుగుటకుగల వ్యవధి మిగుల తక్కువ. స్వల్పకాలములో సభ కేర్పాటుల జేయుట అత్యంతవ్యయప్రయాస సాధ్యము. అందుచే అంత్యనిర్ణయమును కాంగ్రెసు సంఘమువారు వెంటనే ప్రచురించిన గాని, ఆహ్వానసంఘమువారు తగిన ఏర్పాటుల జేయుటకు ఏ యుండదు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వము లక్నోలో నున్న ఐ. బి. సేను గారికి, అంత్యనిర్ణయమును వెంటనే ప్రచురించి, అహ్వాన సంఘమువారు తీల జెట్టిన కార్యము జయప్రదంగా కొనసాగునటుల తోడ్పడుదని, తంజివార్తలమున కోరుట ఆవశ్యకము.

సంతోషవార్త

ప్రపంచభ్రాంతి గోరువారి సమావేశము క్రొత్త సంగరమున జరుగగ, మహావీరుగారి, అబ్దుల్ కాశీం, వశేలు మొదలగు భారతీయు లెక్కువకు జేడలియుండిరి. మహావీరుగారు, తుర్కీ సమస్య గూర్చి ముచ్చటించుచు అసియా ఖండమునకు వచ్చి పెట్టవలెనని యూరప్రఖండము ప్రయత్నించుచున్నంతవరకు పుర్ని ర్పణ మసంభవమని, ఉపన్యసించిరి. కాంతిసభవారి కార్యక్రమమున, నానాబాతుల సంఘ నిబంధము మూరవలె ననియు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున స్వయంనిర్ణయమూర్త మనుసరింపబడవలెననియు, ప్రతిపాదించబడినది. వంజాబు వ్యవహారములను ఖండించుచు తీర్మాన మొకటి గావించబడినది. దానిలో, డయరుగారి సామ్రాజ్యముతో బాటు, ఓడ్యయ్యగారు, ఛౌమన్పుర ప్రభువుగారి నాయకులుగూడ జేర్చబడినది. ఇట్టి తీర్మానమే కార్మికమహాసభలో కావించబడెనని తెలిసికొనుట కెంతయు ఫలదాయకము. మొత్తముమీద, ఖిలాఫత్ రామ బారుల యొక్కయు, వశేలు ప్రభుత్వముల యొక్కయు దృఢ ప్రయత్నములవలన, ఆంగ్లేజీమున కొంతవడి నూతనసంచలనము గలిగెనని చెప్పవచ్చును.

మద్రాసునగరము: ఎన్నికదారులు

సంస్కరణశాసన నిబంధనల ననుసరించి, మద్రాసు నగరమునకు సామాన్యనియోజకవర్గమునందెందరు విభక్త యిందొక్కరి జల్లిసిటీబోర్డు వారు ఈ క్రిందిరిని అంచనావైచిరి. కొలది కాలములో ఎన్నికదారుల నాయకులు ప్రచురింపబడును. ఆలిస్టుగూర్చి ఆక్షేపణల గలవారు తమ ఆక్షేపణలను తెలుపవచ్చును.

నియోజక వర్గము	రాష్ట్రీయ శాసనసభ	సామ్రాజ్య శాసనసభ
మహమ్మదీయతములు	17,074	579
మహమ్మదీయములు	2959	794
జేజీయత ప్రభులు	957	
అంగ్లో-హిందూలు	698	
యూరపీయములు	470	358
	22158	6951

బంగారు సవరణలు

ప్రభుత్వ శాసనములను రిజిస్టరు చేయించుచున్నది.

"1920 సంవత్సరము జూలై 12 వ తేదీకి పిమ్మట, బంగారు సవరణకు 15 రూపాయల చొప్పున ప్రభుత్వమువారి రిజిస్టరును, ఇటీవల ప్రచురించబడి యుండెను. ఇక ముందు సవరణకు 10 రూపాయల క్రింద చెల్లునటుల ఏర్పాటు చేసెదమని కూడ ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించి యుండిరి. దీనికి పిమ్మట, 12 జూలై తేదీకి తరువాత వెలువడిన బంగారు సవరణలకు సెవకటి ఎత్తునరేగాని వాణ్యముగాని ఉండదని, ఒకవదంతి నెవరో పుట్టిచిరి. ఈ వదంతి కేంద్రమంత్ర విభాగములేదు."

పంచాయితీ కోర్టులు

కృష్ణామండలమున 43 గ్రామములలో పంచాయితీ కోర్టులు స్థాపించబడునని ప్రచురించబడినది.

సమకాలికాభిప్రాయములు

మాంటునంధుని వేదము

I

మాంటునంధుని అభినయము

లండనులో ప్రచురించు "వేదము" పత్రిక వల్ల ప్రాయశఃపాదు.

మాంటునంధుని ఈ ప్రేమ ప్రచురించబడినచో, తంజావూరు అల్లలపాపయ్య పాండితుల సంఘములలోని అధిక సంఖ్యకులకు బ్రతిమాలి కట్టబడినది. సామ్రాజ్యమునంతటను వర్తకము చేయుటకు వీలులేని అపర్యాయ వాదాత్మక వాదాల్ని యుండును. ఇండియాను ప్రతి గాఢ దృఢముగ ఆక్షేపించుకొన్నట్లు గూడ, రిపబ్లికన్లు, సరియైన అభిప్రాయమును చెప్పుటలో వెనుకదీసియుంటుంటే, మే మవరాధిక ముండునవార మగుదుము. ఇందులో ముఖ్యమగు యుద్ధవ్యవస్థను, 1919 వ సంవత్సరము ఏప్రిలు నెలలో తంజావూరు ప్రభుత్వమువారి చర్యలను దర్శించుటలో అయిదుగురు యూరోపీయను శుభ్రము ఒకవిధమగు అభిప్రాయమును, మిగిలిన ముగ్గురు భారతీయ శుభ్రములు ప్రార్థియను భేదాభిప్రాయములను సోపానములతో వేరేర్పరించెరి. ఇండియాలోని పరిణామము, ప్రభుత్వమునకు ఏదైనను భేదాభిప్రాయము అనునది లోకమునకు ఒకవేళ తెలిసినను, వానికి ఈసంఘములోని భారతీయ శుభ్రములు బాధ్యులు గారు. పునాబులో కొందఱు బ్రతిమాలి సాల్పములు, బ్రతిమాలి ఉద్వేగముగా విందిన చర్యలు, అనునవి మై, అధికమై, ఘోరమై యుండెను. దయచేసి నేనాని యొక్క శక్తియులను బాధించి-బ్రతిమాలి వాడు బ్రతిమాలి నేననుండి వెడలగొట్టుట దొంగదా-యన సంఘము గలగుచున్నది. పంజాబులోని హులకపాతికులలో నిట్టిభేదమును గలిగించుటకు మైకానానెవరైనాను ముఖ్యకారణమనవచ్చును. ఈవిషయములను ప్రార్థిగ వివరించు మాంటునంధుని బ్రతిమాలి శుభ్రములయొక్కయే, భారతీయ శుభ్రములయొక్కయే వివేకములను, కాంగ్రెసు ఉపసంఘము వివేకమును, తంజావూరు ప్రభుత్వమువారి వివేకమును, నిష్కలము మృదయముతో వివేకించియోచు, ఈవిధము, మిలిటరీ అధికారుల చర్యలు, ప్రజలకు భయకంపితుల చేయుటకు గా వివరించినది గొప్పట్టుచున్నదిగాని అల్లలపాపయ్యులకు కావలసిన కీడుగా నగుచుండును. మాంటునంధుని ప్రజలు కొందఱు యూరోపీయనులను వెంటఱుగానాచిరి. అయితే ఇది ఒక కొలది సంఖ్యకి గురు బ్రతిమాలి వాడు ప్రజలనుల కొల్పోయిరి. ఒక బ్రతిమాలి ప్రభుత్వము వేట్టుచుండెను ఈసంఘము ఆశాలోని

మును. కాల్పానికమును ఆక్షేపించుట జరిగినది. అవరాధులను వెదకి దండించుటకు మునుగ ప్రజలనుండు భీతియు నెల గొల్పబడినది. తిరుగుబాటుచేసిన పార్థియనులను, గ్రీకులను, ఒకరోజును నేనాని ఏవిధముగ వాదనో, ఆవిధముగ, అమృత సరప్రతి అధికారుల గురికి కొనయ్యెను. జయము వచ్చి కరగలి వాడుగాని, అజయముతో మోగుచుండుగాని, పిల్లలు, పెద్దలు గాని, అవరాధులు, కరకరాధులుగాని, బండికృతులయిరి. దీనికి తోడు సోలీసువాడు పొందించుచుండిరి. దీనివలన చల్లార్పులు, యూరోపీయనులకు విధిగా నులముల తిరుగు, విధిగా కవాతు చేయుట ప్రయాణములలో అభ్యంతరములు గల్గింపబడుట, మొదలగు కొన్ని ఉత్తేజములు పొందినవి. ఇవన్నియు బ్రతిమాలి ప్రజలు భారతీయములతో గొప్పవారని భారతీయములకు గూడగొట్టుటకు వంటిది సంఘములోని అధిక సంఖ్యకు శుభ్రముల కప్పిపుచ్చుటయు, రాజకీయభి భిభుత్వమువారు వాటిండు నట్టియు, అభిప్రాయములిరు.

అమృతపరమును దయచేసి నేనాని శక్తినిండిన విధము నుండు వైద్యభిప్రాయము చేయవచ్చును. ఇండియాలోని బ్రతిమాలి ప్రభుత్వమునకు దయచేయుట అభిప్రాయమును పొందిన సంఘమువారు చర్చించియున్నారు. దయచేసి నేనాని ప్రవర్తన "ఆక్షేపణాత్మకము"ని అసంఘములోని అధికారులు తెలిపియున్నారు. కనీసము 400 మంది నిరాయుధులగువారిని నవాబుల గాని, నవాబు 1200 మందిని వికలాంగుల చేసి, నవ మైకలు ఒడ్డునకు గారి యొక్కయు, వారి సహాయుల యొక్కయు మనోభావము సరియగుచుండి ఖండించబడలేదు.

భారతీయల పాక్షికము కాంగ్రెసు సంఘమువారు దుశ్రము విచారింపి. వారికి ఒక ప్రకారము చేయుచుండి మృతికొనిరి. వారి ఇది అతికేయోక్తియని మా అభిప్రాయము. ఒకవేళ నిజమగుచో, తంజావూరు ప్రభుత్వమువారిందుకు విశేషముగ బాధ్యులు. ఏలనపు, వారియొక్క వాలాబాగులో మృతి కొంతకొంతము గాయములు కలిగివారియొక్కయు, సంఖ్య కనుగొన మొదలుపెట్టుట వీరికి నీ మునుముల పట్టెను. మాంటునంధుని సభిక సంఖ్యకులకు ఈసంఘములగుర్చి ఏమియు తెలుపలేదు.

అత్యాచారమును మాగన చెదర్చుటకు దయచేసి నేనాని కాల్పలేదు. అట్టి యొక్కేతలు లేదని అతడు దృఢముగ చెప్పివాడు. అతడు మిలటరీని, రాజకీయములను సోపానముగాని మిలిటరీ కొనముగాను. తంజావూరులోని సమస్తప్రతి వారిని దీక్షలగానించుట కలిగి కాల్పేను. ప్రతియులకే, వారియొక్క వాలాబాగులో కలుపులతో సహా, సమావేశమైన ఆ వది తేక పడుచునే ప్రజలనుండిన కాల్పములకు అతడు సర్వసిద్ధుడై యుండెను. అతడు కల్పించుచు, "వారు సభకు ఇంకను జవనంపించుచుండెను, వారినుండిన చంపుటకు నేను కృత నిశ్చయము చేసితిని." సాధారణముగ అన్ని కాలములలో, అన్ని కాలములలోని మైకలలో గ్రూపులగులవాని కొందఱు దృఢులగుచుండును. అట్టి ఈ దయచేసి నేనాని కలంపును గూర్చి చర్చ ఇక వలెను. తంజావూరు రాష్ట్ర నిజము, మిలిటరీ ఉద్వేగమును ఈ యొక్కేతలు ఏ మాత్రము కొల్పలేదు. కర్నూలు, కాన్పూరు, మేసూరు, కాన్పూరు, బాన్సువర్తి స్వేచ్ఛగార్లు, సోలీసువారు, కొందఱు భారతీయములను, ఒడ్డునకు గారి యొక్క భారతీయములను, చచ్చుచున్న ప్రభుత్వవారి ఆపాదనలతో ఈ యొక్కేతలు కలదు. రాష్ట్రాంగమును నడపుటకు గాక, ఉద్వేగములను గ్రహించుటకు ప్రజలు గ్రహించుటకు ఈ 'మిలిటరీ' ప్రయోగించబడినది మాంటునంధుని సంఘము వారు చెప్పుట కరగాక ఆ గలదు. రాజ్యము, దైనికముల విషయముల నాగరక ప్రపంచము జుట్టును కట్టి యొక్కేతల టింకితో నవేదికముగ నమృతపరపు పార్థియగుర్చి ఒక ఆవిశాకములతో మాంటునంధుని అధిక సంఖ్యకు శుభ్రములను, నిసింది యుండవచ్చును. వారి అట్టివాక్యములు వివేక యుండు కనవడవు.

మాంటునంధుని ప్రభుత్వముగూర్చి వారిచేయవలయులను గూర్చిగాని మేము వ్యామయము అభిప్రాయములను సంగ్రహించి యున్నాము. అధిక సంఖ్యకుల వివేకముతో మైకాని నిస్సారమును వాక్యములకు కొన్నింటిని ఎత్తిపెట్టుకొనినగూడ, తంజావూరు అధికారులు గానిందిన చర్యలకు కొన్నింటినియే ముద్రతలు ఖండికములను. మాంటునంధుని కాల్పములకు ప్రార్థులు, వారి కట్టుకొని దయచేసి నేనాని ఆక్షేపించి దయచేయుచుండును, ప్రజలకులకు భయకంపితులై యున్న మాంటునంధుని "అంతి కాక్షేపణము" కాల్పములకు ఒక "గొప్పవారము" అనియు వారియభిప్రాయము. "రెండవకలనా

యనుండి (Second Mutiny) వేదమును కప్పించివేయటము ద్వారాగాని అభిప్రాయముతో వారేకథించలేదు. ప్రజలను విశేషముగ భారతీయలతో కొట్టుకుంటు, నిర్బంధముగ నలా మునుకేయించుటయు అవసరములను, ఒకవేళ భారతీయములకు భారతీయలతో కొట్టుకుంటు వచ్చునది అతిరహస్యముగ చేయవలెనని నుచి రిఫిబ్లికన్లు ముందుండి. గ్రామములలో అత్యాచారములను, బాంబులతో, మిలీటరీలతో సహా, తంజావూరులో భారతీయములకు కట్టుచేయలేదు, మొదలగు చర్యలను ఒక వ్యవస్థ, వారములలోని సహాయములను అయిదు ముగ అల్లలపాపయ్యులకు కలిగివారి ముందు, దండించుటకు వాయించియోచుటకు నావయోగించుటకు మాత్రము వారు ఖండించుచున్నారు. ప్రార్థియవారినివేదము దయచేసి నేనాని యొక్కేతలు మిక్కిలివాక్యములను, ఒకవేళ కర్నూరు వేదములను సంగ్రహములను ఆక్షేపణములకు బాంబులను పొందించుటకు వీర అభిప్రాయము. అయినను ఈవది సరియగు అసంఖ్యగా లేదని మేము చెప్పుకొనుము. జలియార్ వాలాబాగులో నడిపియిన వందల కొలది జనులకు మృత్యునకు చేయించిన నిరసాభావముతో అతడేకేయించి కట్టిక దయచేసి నేనాని సేవములకు విముక్తి చేయవలయు ఒక బ్రతిమాలి సంఘములకు మర్యాదనగుర్చి మేము ఏమియు చెప్పుకొనుము. అమానుశ కృత్యములను వర్ణించుటకు వారివారి అప్పటికర మనుమాటలు ఆక్షేపణాత్మకములను మేము ప్రతిపాదించుచున్నాము. ఈ భారతీయములకు గూడ మనవలెనే, కర్నూరు, ముంబాయి, గువాటి మనము భారతీయములకు వీరపాతింపదని, ముఖాతి కృత్యములను వాటింపటకా లేక వారి మేముకా? పంజాబు ఉద్వేగముల గాని వారిని విమర్శించు అధికారుల గాని జనములలో, నేక యువకుల అవంతయు లేకుండు మాంటునంధుని అధిక సంఖ్యకుల వివేకములకు చేయవచ్చును. అల్లలపాపయ్యుల పాపియతలతో ప్రజలను దయచేసి నేనాని యావతనములకు ప్రార్థుల ఆస్పత్రియై నలుల చేయవచ్చును. అనివేదము (అధిక సంఖ్యకుల) కాదని, కాల్పము వ్యామయము చేయవచ్చును. వారి కొంతమంది మాత్రము ప్రజలను పాపియతలకు పంజాబు నుం. ఒక అధికారి ఆకాశమునకా వాల్చించుటకు వీరపాతింపదని అనినాడు. అయినను, మొదట ప్రజలకు కాల్పములే, యూరోపీయములకు భారతీయలకు కలిగింపబడిరి. ఇతర రాష్ట్రములలో గూడ నిట్టి చర్యలకు జరిగెను గాని ఆ ప్రజలములలో మైకానానెవరైనా గాని, దయచేసి, కాన్పూరు అధికారుల గాని లేవాయె. ఒక అరడము అల్లలపాపయ్యులకు నలుల కట్టివచ్చు అక సరమైయుతోటినకా? అధిక సంఖ్యకు శుభ్రములను, తంజావూరులో రాజకీయము ప్రజల వివేకమును అభిప్రాయములను. అంత అభిప్రాయము గా ఆ ప్రజా సంఘముల కట్టుకొనుటగాని, అదిగొరొనుటగాని, తేక పాపయ్య, ఒక తిరుగుబాటు 'ప్రభుత్వము' మృత్యుమునని వారు తెలుపుచున్నారు. రాజకీయములకు గూర్చి నవే మైకానా ఒడ్డునకు గారి అభిప్రాయములకు ప్రార్థులను లగి లేక కాల్పము నెదిలు గాన చెప్పిరి.

కడపటి సమయములకు అధిక సంఖ్యకు శుభ్రముల కారించివిన అవకాశము మాంటునంధుని వివేకములను. తంజావూరులోని సంఘములకు రాజకీయ కారములను ముందుగాని రాజకీయముగాని బ్రతిమాలి రాజకీయములను గాని భారతీయ కారములను తెలిసికొనియుండు నిర్దేశించుట ముంకివాక్యము వాయెను, వెలగొందిన అధికారులకు కలదు కప్పు, అల్లలపాపయ్యుల చేయెను. వారి కలంబులకు నడిపించుటకు సర్వత్ర ఒక యుద్ధముయందెను. సుస్థిరము ప్రజలములలో స్వేచ్ఛకు తొలగించు నిట్టివచ్చును వెలగొనుటకు మిక వాదులు, వాల్చియ వాదులకు అందము కలసిరి. తన నాయకులకు ప్రార్థివచ్చును ప్రకారము "అప్పటికే, వెలవాదములేదు, వ్యామయాలేదు" అను విషయమును ప్రజలకు గోచరమయ్యెను. అప్పటినుండి, కృత్రి అధికారులయ్యెను. తరువాత జరిగిన విషయములను సులభప్రార్థివాక్యములను కొలలు చట్టములను, గంధిగారి సత్యాగ్రహోద్యమములకు సాక్షియనారోధము, చార్లెసు (అంగర్లుము ముండు) కలనాను. ఈ ఉద్వేగములకు వలన గంధిగారు పంజాబుకు వెళ్లుటకు వీలులేవాయె. వాడు దీక్షియెలా, చార్లెసు సత్యములను గానెను ప్రవాసముల కలసి యిరి. అందుచే అమృతపరముల అల్లలపాపయ్యుల కలిగెను. ఈ భారతీయ సంఘములలో ముంబాయి సామెతించెను. స్వాతంత్ర్యమును అనగ్రహించుటకు, కౌంబువచ్చుకొనుటకులే గాక, తంజావూరులోని అకాశియలకు ఒక ప్రార్థి అధికారులకు విషయములేరి. అకపర సమయములలో ఏ కర్నూరుగాని

రెడ్డిజనసంఘము, బెంగుళూరు:— బెంగుళూరు రెడ్డిమహాజన విద్యార్థికి నియతమునండి తమ తమ కరీకులులో జయమొందిన విద్యార్థులు 1. యల్. సి. మామస్వామి, (యూనివర్సిటీ ప్రత్యేకపరీక్ష 2. యన్. సి. నాగయ్యరెడ్డి, 3. యల్. మామస్వామిరెడ్డి, 4. యన్. సి. తిమ్మరెడ్డి, 5. యంగురవారెడ్డి, 6. ఆర్. సిద్ధపురెడ్డి (ప్రూర్తిగా జయమొందిరి). 7. యన్. నరసింహారెడ్డి (విశాఖలో జయమొందినారు) 8. యన్. కె. బాబురెడ్డి (ఛాంబర్ల కళందరి కరీకు స్కూలు ప్రెజిడెంట్ పరీక్షకు 7 గురు బెర్లిరి. అందులో 1 రు మృతయే జయము సాంబలేడు.

విదేశ తంత్రీవార్తలు

(వైటరు వజ్రసీ)

—(0)—

పార్లమెంటుచర్చ

ఆంగ్ల పారలమెంటు సమాధానము.

లండన్, జూన్ 22:—రానున్న సభలో ఆయాంట్లు గారికి ప్రత్యక్షమయ్యే ముచ్చయి మాంట్లు చెప్పిరి.— ఆంగ్ల పరామ సమాధానమునది 5 వ ఆర్టికల్ ప్రకారము సాక్ష్యమైంజెరరు సదయలోని నిలసి యున్నది. మెసపాటా మియాండు దివ్యుడున్న రెయిలు మాగ్లములలో సెకనాని తెవారకు వరకును వేయకును బ్రిటిషుకంపెనీ యొకటి కొర గా పెర్మియావారు నవ్యులించిరి. ఆకంపెనీ నర్యేయకులు ప్రస్తుతము పెర్మియాలో వని వేయె యున్నాడు. ఆంగ్ల పార లిక్ వేయింజెరరు కంపెనీ కంపెనీలకు వెలకొల్పుటను వాచ్చు రింక నెయి స్పీయలలో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యవానుల కెక్కర వాక్కు లీరువదవు.

వైటరులకిచ్చిన వోసముకు తిరిగి ఇచ్చివేయటం.

లండన్, జూన్ 22:—హిందూవేదమునది చెప్పెను వైటరులకు యాద్యమయ్యునుచిచ్చి వోసముకు మరల వారిచ్చి వేయకులయొకటి విజయించుటకును వారికి చాల భాగ నున్న దని ప్రజల సభలో కర్నూలు యేటు గారు చెప్పిరి ఆయంజెరరు విచారించెదమని మాంట్లు గారు వాగ్దాన మొసరించిరి.

మాంట్లు రిపోర్టు.

మాంట్లు గారి ప్రత్యక్షమయ్యెను.

లండన్, జూన్ 22:—రానున్నసభలో యాద్య వైటరుగారికి ప్రత్యక్షమయ్యే మాంట్లు గారిట్లు చెప్పిరి. తంజావూరు అయిలారంభమై నవ్యులించి తు నెల 15 వ తేదీవరకును హిందూవేదప్రత్యక్షమయినుంది వాకు ప్రతి లోజాను కల్త్రీవార్తలు నవ్యులించెనది. తంజావూ ప్రభుత్వము వారి నిర్మాణలన్నియు అతంత్రీవార్తలలో తెలుపబడినవి. రెండు తంత్రీవార్తలు తప్ప తక్కిన అన్నియు ప్రతికల కంపెనీనది ఆతంత్రీవార్తలలో ద యొక నేనాని వేరిచ్చుటలేదు. ఒక్కమాత్ర మాత్రము అవ్యుసంపదలి నేనానియని అతనినూర్చి కొంత ప్రస్తావన వేయబడినది. ఏద్రీలందున్న దానికంటె ఎక్కువ సమాచార ము తెలియదని మాంట్లు గారు పార్లమెంటులో నేల చెప్పి యుండెనో తెలుపబడినదని వైటరుగారు ప్రశ్నించిరి. ఈవిష యములలో కొంతమంది చాల తప్పు: భిలాయముకు బొందిరిని మాంట్లు గారిట్లునిరి.— నేనవ్యుకు దయ్యంగారి సాక్ష్యమున దలి కవరములను గూర్చి చెప్పితిని. అతనిసాక్ష్యములోని విషయమును వివరముగ రిక్రీవార్తలలో తెలుపలేదు.

వైటరుగారిదిగి చరియొక ప్రశ్నకు ప్రత్యక్షమయ్యె ము మాంట్లు గారిట్లు చెప్పిరి.— అవ్యుసంపదలి అల్లరులను గూర్చి జూన్ 20 వ తేదీన సర్ మైకేలు ఓద్యయగారు చెప్పిరి. ఆయల్లరులనుగూర్చి మెట్టుమెదట అతనివలన నే నేను కొంత సమాచారము తెలుసికొంటిని. పెన్వర్డు కర్మతో అట్లో అరు 7 వ తేదీన మాట్లాడితిని అట్లాను మానములు యందుగా నుంకలి నందర్మము లన్నియు తెలిసియండగా వివరములు తరుకు తెలియవనిమాంట్లు గారు చెట్లు చెప్పిరో తెలుపవలయు నని వైటరు గారుగారు యందుగా వాచ్చులించిని ప్రజలవై తుపాకులను గాల్పుట, దగ్గరన్న ముంజుగుండంకయను ఖర్చుకు వరకు తుపాకులను గాల్పుట మొదల వలగు విషయములు తామెంజెరరు నియమనూత్రముల ననుసరించి తుపాకులను గాల్పిరో అదియు తెలి యదనియు, ఆతుపాకులను గాల్పుటనుగూర్చి ప్రతికలలో వినివచ్చుదు తనకు కంపెనీ వుట్టినదనియు మాంట్లు గారు చెప్పిరి.

జూన్ 22 వ సర్ మైకేలు ఓద్యయగారిలో మాట్లాడి నపుడు వివరముల నేలననుగలేదని జాయన్సుకు హిక్కుగారు గుగా, అవ్యుడు తెలసికొన సమాచారము వై వాధారకడి చర్చములకు యుక్తము కాదని తానవ్య మూర వుండెనియు, ఇండియాఆఫీసులో ఆతిప్రామాభ్యు తుకు విషయము తెల్పిటినిగూర్చియు సంభాషణలు జరిగినవి. గాన, ఒక సంవత్సరమునువెనుక జాబున్నటిని జ్ఞాతమునకు తెచ్చుకొని చెప్పటం కష్టమనియు, తాను వార్లమెంటులో చెప్పిన దంతయు నిజమనిగూర్చి తాను నవ్యులకు చెప్పగల రనియు మాంట్లు గారు చెప్పిరి.

బ్రిగేడియరు జనరలు వర్మిగూరికి ప్రత్యక్షమయ్యె ము మాంట్లు గారిట్లు చెప్పిరి.— తంజావూ వేదమునందును, తది తర ప్రత్యక్షమయ్యెను సంభవించిన అల్లరుల నెలచటలో నవో యమొసరించిన ఉద్యోగులకు తగినసహాయ మొసరింపవల యునను నూచనను ఆలోచింపవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి తెలిపెదను.

ఆప్తకు యాద్యము.

లండన్, జూన్ 22:—ప్రజలసభలో కర్నూలు ప్రాంత గారికి ప్రత్యక్షమయ్యే ముచ్చయి మాంట్లు గారిట్లు చెప్పిరి.— క్రిందటి వేదవి కాలములో ఆప్తకులలో యాద్య మొస రించిన వారికనిగూర్చి కొంతమంది కొన్ని నెలవల నందిరి. వాటిని ప్రభుత్వము వారాలోచించెదను. సాక్ష్యమైంజెరరు కర్నూలులో ఈవిషయమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారి ప్రకంస బయలుపడెదను.

విదేశం దుస్థితి

పొలీసువారకానులను తగులజెట్టుట

లండన్, జూన్ 22:—రైలుయాద్యముల విషయస్థితి వలన విదేశం దుస్థితి అల్లరులు చాల క్లిష్టముగ మారుచున్నది. పొలీ సువార కెయిలెక్టుటకు ప్రయత్నించునపు తెల్ల ప్రైవేటు అను, గార్లును బల్లోనుండి దిగిపోవుచుండునని ప్రతిపదము ను రిపోర్టులయ్యుచున్నది. కల్లెగ్రాను లోగ్గాను వేదనుకద్ద మూడురోజులు వరకు నిట్లు జరిగెను. టిప్పరారీలో గోల్లుకా నుకద్ద 700 మంది ప్రయాణికులు నిలువబడిరి. మొదట కనిపి రిలులు రెయిలు బల్లో దిగిపోయి బండ్లకు దిగిపోవుచుకచ్చిరి. కాని ఇవ్వకు మార్గము వారట్లు దిగకున్నారు. అందువలన స్థితిగతులు విషయముగ మారుచున్నవి.

ఒక విశేషముగిట్లు వార్తలుయన్నాడు.—లండన్ దగ్గరి లో లీకముగ యాద్యము జరుగుచున్నది. నెంట్లు కలంబా కేధరిక్కు కాలేజివై కొండలు తుపాకులను గాల్పిరి. జూన్ 20 వ తేదీన ఫెర్రారీకు వారకానులను కాల్పివేయటకు ప్రయత్నము జరిగెను. కాని అవ్యు దాప్రయత్నము వెరవేర నందున నిన్నటి రోజున మరల జరిగెను. నిన్నను ఉద్యోగము వెరవేరెను.

నిఘోష అభ్యుత్సాహ భావములు.

లండన్, జూన్ 22:—నిఘోషలకు తాత్కాలికముగ నభ్యుత్సాహము సంపాదించుకొని మాట్లాడ నిట్లు చెప్పిరి. ప్రజలకును ముట్లాడుట కధికారము గలవారెవరైన వచ్చిన యెదల వారితో సంఘటలకు నుకదించెదను. ఆంగ్లేయ దొర కనపు ప్రతినిధి యొకడు విదేశం దు ప్రభుత్వపు ప్రతినిధితో మాట్లాడి వ్యవహారము తురుకుటకు విదేశం దు గవర్న మెంటు వారు ఆంగీకరింపవచ్చును.

ఆలండు ద్వీపములస్థితి.

లండన్, జూన్ 22:—ఆలండు ద్వీపముల వరిసాల వాధికారమునుగూర్చి ఫిన్లండువారును స్వీడనువారును కలసిం చుచుండుటను వారి ఆకలవామును పరిష్కరింపవలసినదని లిటును వాటినిమితిల గోరును. ఈ యంజెరరు వాలోచించు టకు సభ కర్మలో సమావేశమగును.

తురుష్కు బాటియో వాదుల ప్రయత్నములు.

వ్యాధిను, జూన్ 22:—టెంపు కలిగి ఇట్లు వార్త యుచున్నది. తురుష్కుబాటియోవాదుల వైస్యములు మెర్సిసా నెదిరించినవి. రేవులోనున్న పరాను నాకలు తురుష్కులవై తుపాకులను గాల్పినవి.

ప్రత్తి పంట్.

పాంచాలపు స్థితి.

లండన్, జూన్ 22:—ప్రత్తిపంట్లకు గురించి కట్టు నిట్లు ములు వేయటం కేర్పడిన సంఘమువారు మాంచెయలో వేడు సభవేసిరి. మెసపాటేయియాలో ప్రత్తి పండించుటకు చాల పీలు కలదని సంగతిసందర్భములను తెలిసిరి. కొందరు మెసపాటేయియాకు వెళ్లు సంగతులను విచారణవేసిరి. వారి లో ఏకాపథ గానొకడు. ఆక్కిడ ప్రత్తిపంట్లలను చాల లాభము గిట్టునని వారు నడిసిరి. పాంచాలములో మాడ పం డించుటకు చాల పీలు కలదు. 800,000 టేళ్ల ప్రత్తి పండు ట్లు సంఘమువారు యత్నింపవలయును.

సరిహద్దుప్రాంతము

గవనాగముసాధనములు

లండన్, జూన్ 22:—రానున్నసభలో వానునకు గాల్పిగారిట్లు తెలిసిరి:— దినమునకు భారతదేశపు సరిహద్దు ప్రాంతమునందు యాద్యకాలములో దినమునకు బండికి రు 15 కు తిన అద్దెయిచ్చి యాధికారులు బండ్లకు నుకుచ్చినిరి. అట్లు భనము వ్యర్థముగ పోయినక్కరలేదంత బండ్లు లభించుకట్లు కట్టుకట్టుములు వేయవలయును. ఈసంగతియు నిజమేమో తెలి యదని మాంట్లు గారు ప్రభుత్వమువారి కెక్కిండు మని తెలిపిరి.

మెసపాటేయి యాద్యస్థితి

ఆంగ్లేయలకు వ్యర్థము

వ్యాధిను, జూన్ 22:—వ్యాధినులో నిటీవల కొండ రాంకోళము కలవరము ప్రారంభించిరి. అదియుక్తముగ లేదని వాప్రాలోని సంస్థా వాధికుల సభాభ్యులు తెలిపిరి. ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు వేసిన యుక్తవృత్తి క్రబలు వ్యర్థములై యు న్నారని ఒకరు తెలిపిరి. వ్యవసాయ వానిధానము నెలకొల్పు దుమని ఆంగ్లేయులు వాగ్దానము వేసియుండిరి. పీలునబట్టి వా రుదానిని సాధకము వేయవలెనని నవ్యులకుగలదు. ప్రస్తుతపు పాలనా విధానము వట్ల రుతుకు వివ్యాసము కలదని తక్కిన వారు వ్యక్తించిరి. వారు వైభావములలో నొకటి ర్యావమును జరిపిరి.

మెసపాటేయియా అకాంతి

లండన్, జూన్ 22:—రానున్న సభలో ఆగ్నేయ దిగోరు గారు ప్రశ్నింప వచ్చుగారిట్లు ప్రత్యక్షమయ్యిరి మెసపాటేయియా సరిహద్దుల అల్లరు లెందుకు జరిగినో తెలియలేదు. వీరికి ఆరలు యువకులు వారకులై యుండ వచ్చును.

పాలనావిధానము.

రీలుగారికి మాంట్లు గారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి మెసపాటేయియా పాలన సుదృఢమున సాహాయ్యము వేయ వలసినదని ఆగాభాగ గారిని పోలితిని.

భారతనానికులు.

జీతముల వృద్ధి.

లండన్, జూన్ 22:—కర్నూలు యేటు గారికి మాంట్లు గు గారిట్లు ప్రత్యక్షమయ్యె ము: భారతనాని కలకు జీతము లను వృద్ధివేయదును. 1919 సంవత్సరము జూలై 1 నుండి అని అనులులో నుండును. మారినవద్దకులను కర్నూలోకి ప్రయోగపరచెదను

బ్రుసెల్స్ నాక అవ్యుక్తము.

లండన్, జూన్ 22:—బ్రుసెల్స్ నాక అవ్యుక్తలను లేదు. దానినిద ఫెయట్టుగాను కొంతకాలము కర్తవ్యము నుం డిని. ఆనాక పరుల వేయనం దుండగూడదను భావముతో అవ్యు కము మునివేసిరి.

కార్మికుల వేధ.

లండన్, జూన్ 22:—సార్వభౌమ వట్టుకునునందు కార్మికులకు జరిగెను. గవల పనివారకు షివతి నిధులు సభకు వెళ్లిరి. గవర్న మెంటు వారు బొగ్గుయొక్క చిల్లరభర వాచ్చిం చిరి. గవర్న మెంటువారు వాచ్చునలకు చూపిన యంజెరములను రెక్కలకు వాక యొనించిరి. గవర్న మెంటు వారు పంపిన రెక్కలు తిన్నగా లేదని వారు ఆక్షేపించిరి. భరను వాచ్చించుటకు కారణ ముకదదు. గవల పనివారకు సభ జరుగవైయున్నది. వారు యెక్కువక జీతములను వృద్ధి వేయవలసిన దని కోరవలసినిది తెలుపుటకు ప్రతినిధులు నిర్ణ యించుకొనిరి. వారు వారమునకు 5 పిల్లించుల వంతుకు యెక్కువ కోరవచ్చును.

సంధిషకమును ఆక్షేపించుట.

సార్వభౌమవట్టుకునులో జరిగిన కార్మికులసభలో సంధి పత్రము వాడేమియను వార్ల మెంటు సభ్యులు బామువారా ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. సంధిషకములకున జేక ములు విచ్ఛేదముగుచున్నవి. దీనివలన పున్నవి వ్యాధి కార్యము పానగ నేరదు. దానిని మార్చవేయవలయును. రహస్యలోని బో ల్లి విచ్ఛేద దొరకనమును ఇతరరాజ్యమువారు అగీకారము నియ్యకులయును. నవికోపావ్యభ్యుదయించదలి ఆకాంతిని పోగొట్టుటకు ప్రయత్నింపవలయును.

పెండ్లకావలెను.

Post Box No. 8, Madras.

WORLD'S NEWS.

Reuter's Agency.)

ENGLAND

The Hunter Report.

Questions in Commons.

Mr. Montagu's Replies.

LONDON, June 23.

In the House of Commons, in reply to Mr. Rupert Gwynne, Mr. Montagu stated that he received daily telegrams from the Government of India from the beginning of the disturbances in the Punjab to the middle of May, embodying the reports of the Punjab Government. All the telegrams except two unimportant ones were communicated to the press. The telegrams did not mention General Dyer by name, and only once mentioned him as commanding at Amritsar. Mr. Gwynne asked why Mr. Montagu told the House of Commons in December that he knew no details except what he had read in the papers. Mr. Montagu replied that there had been a good deal of misunderstanding in this connection. He was then referring to the details given in General Dyer's evidence and published in the newspapers, which were not covered by telegrams. In answer to a further question by Mr. Gwynne, Mr. Montagu stated that he first interviewed Sir M. O'Dwyer with regard to the outbreaks at Amritsar on June 30th, 1919, and he interviewed Miss Sherwood on October 7th, 1919. Mr. Gwynne asked how Mr. Montagu could say in December that he knew nothing of the details when he had all the details from Sir M. O'Dwyer six months previously. Mr. Montagu replied that he had no information with regard to details such as shooting without warning, shooting until the exhaustion of ammunition and the principles on which General Dyer acted, which shocked him when he read of them in the papers. Mr. Joynson Hicks asked why Mr. Montagu did not ask for full details from Sir M. O'Dwyer in June. Mr. Montagu replied that he could answer that much better in debate. He had many most important private interviews at the India office. It was very difficult to recall the exact details, a year afterwards, but he thought he could satisfy the House that every thing he had said was absolutely true.

Replying to Brig. General Surtees, in the House of Commons Mr. Montagu promised to draw the attention of the Government of India to the suggestion that the Government of India should further recognise the services of the officers who assisted in quelling the disturbances in the Punjab and elsewhere in India.

Indian Frontier Transport.

LONDON, June 23.

In the House of Commons Mr. Joynson Hicks affirmed that the north west frontier force had hired considerable mechanical transport at 115 rupees a vehicle daily. He urged that the mechanical transport service in India should be put upon such a basis that similar extravagance should not recur. Mr. Montagu replied that he had no information bearing out the statement, but he promised to enquire.

Royal Indian Marine.

Revised Leave Pay.

LONDON, June 23.

In the House of Commons Replying to Col. Yate, Mr. Montagu said he hoped that the revised rates of leave pay for the Royal Indian Marine, which would operate from July 1st 1919, would be announced shortly.

British Merchandise Marks.

LONDON, June 24.

The report of the Departmental Committee with reference to merchandise marks, shews that in the absence of an agreement amongst the bulk of traders concerned, the Committee sees grave objection to the institution of British National or Empire mark. The report advocates the establishment in foreign countries of trade representatives empowered to bring proceedings on behalf of British nationals.

Notable Arrival in London.

LONDON, June 23.

The Maharajah of Kapurthala has arrived.

Royal Society of Arts Awards.

LONDON, June 23.

The Royal Society of Arts has awarded medals to Sir William Meyer and Mr. A. Howard for papers.

Chaplain's Refund of War Bonus.

LONDON, June 23.

Col. Yate affirmed in the House of Commons that Chaplains in India were suffering hardship owing to the obligation to refund the army war bonus. Mr. Montagu promised to enquire into the matter.

London's Housing Scheme.

LONDON, June 23.

The County Council has passed housing estimates providing for an expenditure of six and a half millions sterling. Schemes for the construction of six thousand houses are being proceeded with, and this number will be increased to ten-thousand during the present financial year.

The Wireless Strike.

LONDON, June 23.

The wireless strike is stationary. The Union announces that practically all shipping in Liverpool is held up. The Liner *Tunisia* is detained in dock with eight hundred passengers and no crew. The Merchant Service Guild has decided to support the strikers.

The Seafarer's Joint Council at Liverpool has recommended the wireless operators to return to work pending joint discussion.

British Aluminium Airship.

LONDON, June 23.

Messrs. Vickers' Limited, Barrow, have completed a new aluminium airship, 520 feet long, 80 feet high, and having a seventy feet beam. The gas capacity is a million and a quarter cubic feet. She will be capable of flying four thousand miles at sixty-five miles an hour, and she is specially designed for oversea cruises.

Aaland Islands Sovereignty.

LONDON, June 23.

Britain has requested the Council of League of Nations to deal with the Finnish Swedish dispute with regard to the sovereignty of the Aaland Islands. The Council will meet soon to consider the matter.

The Afghan Campaign.

LONDON, June 23.

Replying in the House of Commons to Captain Brown Mr. Montagu stated that recommendations for services in the Afghan operations last summer, were being considered, and he hoped to make an announcement shortly.

Anglo-Persian Enterprise.

LONDON, June 22.

In the House of Commons replying to Mr. Briant, Mr. Harmsworth said that Article 5 of the Anglo-Persian agreement was being carried out as far as circumstances would permit. Persia had given a British firm a railway option for the continuation of the present Mesopotamian railroad from the frontier to Teheran via Kermanshab and Hamandan. The Company's surveyors were at present working in Persia. No preferential treatment would be given to British subjects in schemes for the encouragement of Anglo-Persian enterprise.

To Combat Typhus.

League of Nations' Appeal.

LONDON, June 24.

The League of Nations has appealed to the Governments of all countries for funds to combat the typhus epidemic and other diseases in Poland and surrounding countries and to prevent their spreading to other countries. The appeal says that every country in the world, either from its geographical position, commercial interests, or humanitarian motives, is concerned in giving such help. A minimum of two millions sterling is required. The British Government had agreed to provide immediately fifty thousand pounds without prejudice to the final amount of its subscription, provided that four other countries advance a similar amount. The League has also asked the League of Red Cross Societies of Geneva to issue a general appeal for funds to the peoples of all countries of the world.

Empire Cotton-Growing.

Enormous Development Possible in Punjab.

LONDON, June 23.

At a meeting of the British Cotton-Growing Association in Manchester to-day, a report was read pointing out the immense possibilities of cotton-growing in Mesopotamia. Mr. B. Crapper, one of the delegation which visited Mesopotamia, said he was convinced that cotton-growing there would yield an adequate return. There was also room for enormous development in the Punjab, while the Sudan was an Eldorado. He urged that the Association should aim at producing 800,000 bales per annum.

Franco-British Boxing.

LONDON, June 23.

In the first annual British and French services boxing tournament, at the Holborn Stadium to-night, Britain beat France by eight matches to three. Prince Henry presented the prizes.

"Brussels" Proposed Sale Given up.

LONDON, June 22.

The proposed sale of Captain Fryatt's Ship *Brussels* has been cancelled by the Ministry of Shipping. It is understood that this decision has been made in deference to the sentiment in favour of the preservation of the ship.

Situation in Middle and Near East.
Military Authorities take Serious View.

LONDON, June 24.

The *Daily Mail* says that in consequence of the serious view taken by military authorities of the situation in Middle and Near East necessitating increase of fifteen thousand in army reserve, the War Office is issuing immediate appeal to the discharged soldiers to enlist in reserve.

In the Lords.

Buckmaster's Divorce Bill Passed.

LONDON, June 22.

In the Lords after protest by the Archbishop of Canterbury Buckmaster's Divorce Bill passed the third reading by 154 votes to 107. It extends grounds for divorce to habitual drunkenness, insanity and desertion for three years. The Bill now goes to the Commons.

Establishment of Commercial
League of Nations.

LONDON, June 24.

The International Congress of Chambers of Commerce has opened. The Agenda includes questions of raw materials, transport, credit and unfair competition. The American Delegates expressed the opinion that the best means of securing World Peace would be establishment of Commercial League of Nations.

Labour Conference at
Scarborough.Self-Determination Principle to
India Advocated.

Punjab Atrocities Condemned.

Punishment of British Officer's Concerned
and Viceroy's Recall Demanded.

LONDON, June 22.

The miners' delegates attending the Labour Conference at Scarborough considered Government's statistics explaining the increase of fourteen shillings a ton in the retail price of coal. They challenged the accuracy of Government's figures and declared that the increase was not justified and decided to recommend the impending Miners' Conference to demand a big share of increase. Probably the demand will be for five shillings a week.

Peace Treaty Condemned.

LONDON, June 23.

At the Labour Conference at Scarborough, Mr. Tom Shaw, M.P. moved a lengthy resolution condemning the Peace Treaty as destructive instead of constructive and demanding its revision, also recognition of the Russian Soviet and the arresting of chaos in Central Europe.

Resolution Candelming Peace Treaty
Adopted.

LONDON, June 24.

At the Scarborough Labour Conference to-day a resolution condemning the Peace Treaty as destructive instead of constructive and demanding its revision, also recognition of Russian Soviet and arresting of chaos in Central Europe was adopted. Socialist amendment demanding immediate general strike with view to ending upon and covert participation of British Government in attacks on Soviet republic was defeated by overwhelming majority.

Punjab Atrocities Condemned.

The Labour Conference at Scarborough has passed a resolution demanding full application of the principle of self-determination to India deploring the cruel barbarous action of British officers in the Punjab, and urging criminal trial of officers concerned and also the recall of Viceroy.

RUSSIA

Strong Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, June 23.

WARSAW.—An official communique says that the strong enemy attacks have been repulsed with considerable losses between Dyina and Beresina.

Polish Review of the Situation.

LONDON, June 24.

The Polish review of the situation states that after regrouping, the Poles remain in possession of Kieff-Odessa Railway. Stubborn fighting is proceeding forty miles north and west of Kieff. The Poles and Ukrainians still occupy Podolia and Volhynia while to the north the old front line on Dyina and Beresina has been completely re-established.

FRANCE

Teutonic Arrives at Malta.

LONDON, June 22.

MALTA.—The *Teutonic* arrived here to-day, crammed with troops, but proceeded without embarking the Essex men, owing to the lack of accommodation. A special transport will take the Essex battalion on June 25th.

AMERICA

American Silver Purchase.

LONDON, June 23.

WASHINGTON.—The Government has purchased 1,700,000 ounces of silver at a dollar an ounce.

Anglo-American Polo.

LONDON, June 24.

NEW YORK.—The Polo Association has decided to challenge England for an international cup. The matches will be played in June 1921.

GERMANY

Germany and League of Nations.

LONDON, June 24.

Replying in the Commons to Mr. Newbould, Mr. Lloyd George said that Germany would be invited to become a member of the League of Nations when she showed earnest desire to carry out her obligations under the Peace Treaty. (Cheers). He felt very strongly that Germany was not making effort with regard to disarmament.

Extradition of Kaiser Once for all
Given Up.

Replying to Mr. Tudor Rees, Mr. Lloyd George said that no further steps had been taken with regard to extradition of Ex-Kaiser because Netherland's Government refused to hand him over.

Mr. Wedgwood Benn:—"Then this is the finish of the talk of hanging Kaiser".

Mr. Lloyd George replied:—"I am afraid your friend is not quite safe yet". (Loud Laughter)

The German Indemnity.

LONDON, June 23.

PARIS.—The *Matin* states that owing to the failure of the reparations commission to decide on the sharing of the German indemnity, the Boulogne Conference decided that a special commission, composed of one expert each from Britain, France, Belgium, Serbia and Italy would meet in Paris to draw up proposals which will

New Fehrenbach Cabinet. A Serious Hitch.

LONDON, June 23. After protracted negotiations the New Fehrenbach Cabinet has been practically formed but serious hitch has arisen at the last moment. Social democrats refusing to support the vote of confidence in any Government in which people's party is represented. The Democrats have thereupon passed a resolution that it is impossible in these circumstances to form a Government capable of undertaking negotiations at Spa with the co-operation of Parliament behind it.

High Price Riots in Germany.

LONDON, June 23. In consequence of the high prices, serious rioting has occurred in different towns. Crowds at Osnabruck plundered the shops. The police were forced to fire, wounding several persons. The mob at Crefeld sacked the Market Hall, throwing the goods into the street. The police were powerless. Belgian troops restored order. Crowds in Frankfurt looted the fruit shops, compelling a reduction of prices.

SWITZERLAND

International Labour Conference. Working Hours on Board the Ship.

LONDON, June 24. The International Labour Conference has adopted by 17 votes to 13 proposal for forty-eight hour week on board the ship. Representatives of British Government opposed the proposal and made a statement welcoming it in principle as a standard to be aimed at but said they were unable to agree to its immediate application on British ships.

MESOPOTAMIA

British in Mesopotamia. Notables' Appreciation.

LONDON, June 24. Speeches in the nature of a protest against the recent agitation by the political faction in Bagdad were made at a meeting of the Basra Council of Notables. A leading member emphasised the appreciation of the Basra people of the great improvement made by the British Government and their confidence that promises regarding measures of self-government would be fulfilled whenever feasible. Other members expressed great confidence in the present administration and their sentiments were embodied in a resolution.

Mesopotamian Unrest.

LONDON, June 23. In the House of Commons, replying to Capt. the Hon. W. G. A. Ormsby-Gore, Mr. Churchill stated that the cause of the recent outbreaks in the Mosul area was not known, but they were probably inspired by the young Arabs.

Mesopotamian Administration.

LONDON, June 23. Replying to the House of Commons to Mr. Rees, Mr. Montagu stated that the assistance of the Aga Khan had been invoked in connection with the administration of Mesopotamia.

IRELAND

The Irish Situation. Railway Deadlock. Police Barracks Burned.

LONDON, June 23. The troubles in Ireland have been greatly complicated by the situation on the railways. Reports arrive daily of drivers and guards leaving their trains whenever the Constabulary or Police attempt to board them. For three days in succession a similar occurrence has taken place at Clough Cross Jordan Station, while a train with seven hundred passengers was held up yesterday at Golds Cross, Tipperary. The Constabulary and Police at first left the trains, thus enabling them to proceed. They are now refusing and a deadlock is thus being created.

Police Barracks Destroyed.

Correspondents state that fighting of a desperate nature continues in Londonderry. St. Columba's Catholic College has been attacked by rifle fire. An unsuccessful attempt made on June 20th to burn down the Barrack Barracks was renewed yesterday, when the object was achieved.

LONDON, June 24.

Five Sinn Féin men have been killed in Londonderry by machinegun fire which was covering the withdrawal of protestant residents from the danger zone. Thousand fresh troops are arriving and a destroyer has been anchored in the river. The Civil Guard commanded by a Priest is protecting the distillery and two pillagers have been flogged. Sniping subsided yesterday evening. Those wounded during the day included a father, son and daughter, all shot together.

Sinn Féin President's Pronouncement.

LONDON, June 23. Mr. Griffiths, the Acting President of the Sinn Féin's in the course of an interview, said he was ready to discuss the situation with anybody who had a right to speak on behalf of the Irish people. He believed that the Irish Government would accept a proposal that an accredited representative of the English Government should meet an accredited representative of the Irish Government, in order to attempt to negotiate a peace treaty between the two nations.

Limerick Railwaymen Suspended for Refusing to Drive a Train.

LONDON, June 24. Several railwaymen at Limerick have been suspended, following refusal to drive the train in which there were a number of police.

Dublin Irish Bar Resolution.

LONDON, June 24. The members of the Irish Bar in Dublin have passed a resolution declaring it to be professional misconduct for a Barrister to practice in the Sinn Féin Court.

Situation in Londonderry Alarming.

LONDON, June 24. It is officially announced that the Magistrates of Londonderry city have again urgently telegraphed to the Chief Secretary expressing alarm at the Government inaction and stating that they consider the situation desperate and they fear it will become worse. They add that food supply is running out and gas is almost exhausted. The Magistrates requested assurance from the Government of immediate action to allay the panic. The Chief Secretary replied that General Carter Campbell was taking every possible step to remedy the situation.

Londonderry Worst of Rioting.

LONDON, June 24. Londonderry was quiet yesterday morning. After yesterday evening's machinegunning only few rifle shots were heard. Two snipers were arrested. It is believed that the city has been worst of rioting.

TURKEY

Mustapha Kemal's Activities.

LONDON, June 23. BOULOGNE.—Interviewed by a *Reuter's* representative, M. Venizelos said that, taking advantage of the allied inactivity, Mustapha Kemal had attacked the Allies at their weakest point. This situation had ended, as the Greeks had been authorised to attack. There was no question of invading Anatolia. The sole object of the Greeks was the defeat of the Turks who were threatening Anatolia.

Turkish Nationalists Active.

LONDON, June 22. PARIS.—The *Temps* stated that Turkish nationalist forces have attacked Mersina, and the French ships in the port have opened fire on the Turks.

Possibility of Changes in Turkish Treaty.

Much Satisfaction Expressed.

LONDON, June 24. CONSTANTINOPLE.—Much satisfaction is expressed at the news indicating possibility of changes in the peace treaty. The proposals of Turkish peace delegation in Paris and commission sitting here will be the basis for general report which will be submitted for Imperial sanction. It was conveyed to grand Vizier by Reshid Pasha and Djemal Pasha, Ministers of the interior and public works respectively.

Continental News.

It is announced that Lord D'Abernon has been appointed British Ambassador in Berlin. Charles Laurent, French Ambassador and Dimarino, Italian Ambassador.

After severe lessons taught to the Nationalist bands by British Troops in Ismid and French troops at Zunguldak almost a complete calm (?) has been re-established there.

A *Times* message from Constantinople says that after Carnival of plunder rape and incendiarism, the Bolsheviks at Elizabetopol in Caucasus massacred fifteen thousand Moslems.

Indian Telegrams.

(Associated Press.)

SIMLA

Mr. Gandhi's Letter.

SIMLA, June 25. A Communique says:—Mr. Gandhi's letter and the Muhammadan representation to His Excellency the Viceroy which were published in Bombay last evening were received in Simla to-day with the following letter from Mr. Gandhi:—I enclose herewith a representation signed by the Mussalman representatives and another by me for submission to His Excellency. The Mussalman representation does not bear original signatures as it was circulated in the different parts of India and signatures authorised by wires. Some of the signatures are on soiled paper but the authority in every case is the possession of the Central Khilafat Committee. I do not wish to say anything about the representations but shall only express the hope that they will receive due weight from His Excellency. I propose to hand the copies to the press on Thursday evening.

Rouble Notes.

SIMLA, June 25. It is notified that all Rouble notes confiscated under paid section shall be deposited in the nearest treasury or currency office pending further orders.

In pursuance of section 3 of the rouble note ordinance 1920, the Governor General in Council authorises all District Magistrates and in the case of the Presidency towns, Commissioners of Police to make orders under the said section permitting the withdrawal of rouble notes deposited in treasuries and currency offices within their respective jurisdictions.

The following appointments are made to the staff of H.R.H. the Prince of Wales:—To be Aides-De-Camp:—Major B. O. Harvey M.C. 38th Central India Horse, Captain F. S. Poynder, 9th Gurkha Rifles.

UNITED PROVINCES

Probate of Will.

ALLAHABAD, June 26. At the Allahabad High Court Mr. Justice Walsh heard the application filed by Mr. Chien on behalf of Rev. Mr. Bharamph Singh for probate of will of Mr. Prem Marak Well, Theophilus, compositor in Government Press one of the attesting witnesses during his deposition made a remarkable statement. He could read, write and spell English words but did not understand the meaning of words. His Lordship was greatly surprised and tested the witnesses knowledge of English. The witness spelt long words correctly and read fluently but could not give the meanings of even simple words like *consent guardian* on which his Lordship remarked that he should have been examined as a witness before the University Commission. His Lordship eventually found for will and granted probate.

A feeble burst of the monsoon took place at Lucknow on 24th without usual accompaniment of lightning and thunder. Rainfall was below an inch.

BOMBAY

Revision of Pay of Clerical Establishments.

BOMBAY, June 25. The Government of India have sanctioned the proposals of the Bombay Government for the revision of pay of the clerical establishments in all Departments in the Mofussil. It has been decided that increase of 75 per cent over prewar rates of pay is admissible in the lowest paid grades and 20 per cent in the higher. These increases now to be granted are provisional and liable to revision if and when the cost of living materially decrease, time scales of pay will be introduced. The starting pay of new recruits who have passed the School Final will be Rs. 40 and of graduates Rs. 60. On the introduction of revised rates all war and temporary allowances will cease.

Bombay Market.

BOMBAY, June 25. No particular feature has developed in the money market during the week. It remains as strong as before. The bank of Bombay balance opened at 84 lakhs at the beginning of the week which was mainly attributable to large withdrawals for meeting June Settlement differences in Stock Exchange. Large parcels of bills are daily presenting at 7 percent. Some banks are receiving deposits for six months at 6 percent. Until discount rates go down to 6 percent and loanable capital is adequate there is little hope of the new rupee loan is in spite of its attractive features meeting with any great success at least on this side. The Stock brokers have no easy job with the multiplicity of Government loans and bonds in the market. They say that the new five percent loan will be unsaleable at the rate offered by the Government since last year's issue is available in the market at cheaper rates. Although the Government has reduced the rate of immediate sterling transfers to 11 19/32d, there had been heavy demand for reverse transfers yesterday as the Government rate was 1 1/2d over the market rate. It is stated that nearly 75 millions worth was applied for to-day. The exchange is weak at 1 sh. 10d. and there are no export bills. It is reported that 60 lakhs of American gold eagles have arrived in Colombo and that a large numbers of sovereigns have reached Madras. After the three Government sales of gold are completed the banks will have to remit large sums of money to London and other parts of the world to bring out gold. It is therefore believed that sterling exchange will go down. The gold market is quiet. From the 15th July the price of gold sovereigns in the market will fluctuate in accordance with the bullion price of gold. There are buyers in Bombay market for sovereigns for delivery on and from 15th July at over Rs. 12 per coin. Silver has again declined in London. The Bombay stock exchange remained closed for the greater part of the week owing to the settlement of June Accounts and death of Sir Snapurjee Broacha. The cotton market kept strong under the influence of lower level of exchange and advance in New York rate. The bull operators in the speculative market were buying largely for forward delivery with a view to maintaining rates for 1st of July settlement. Intrinsically the market is weak on account of the inadequate demand for actual cotton. This is especially applicable to short stapled varieties for which the continent at present is the only outlet and they are buying in moderate quantities. Beneficial rains have occurred in cotton growing districts at least sufficient to commence sowings in Berar and Khandesh. The weather conditions point to further falls. A better tone prevailed in piece goods market and distinct improvement was recorded in yarns.

BENGAL

A Serious Fracas.

CALCUTTA, June 24. A serious fracas is reported during the car festival at Moera a village in the District of Hooghly. From particulars to hand it appears that in the midst of the crowd a boy was badly hurt and that a constable hit him. This excited the mob who attacked the constable. Babu Panchanan Biswas Zemindar intervened. The crowd demanded the immediate punishment of the constable. Mr. Biswas calmed the mob and it is alleged that he took the constable to his house. On enquiry he learnt that the assault was purely accidental and he sent away the constable. He reported the matter to the local Police. It is alleged by Mr. Biswas that on the same night the local Police came to his house, arrested him for wrongfully confining the policeman, dragged him to the thana after having handcuffed him and assaulted him on the way. He was left off the next morning on bail when he approached the District Magistrate and gave his statement. The matter is under enquiry.

Convicted.

CALCUTTA, June 25. In connection with the railway collision which took place on 6th instant between a down parcel express and the yard pilot engine at Rampurhat Station, East Indian Railway, one pointsman Lalji Kam was prosecuted under section 107 of the Railway Act. In this collision one Indian third class passenger was killed and one European passenger was seriously injured. Considering the old age and thirty five years good service of the accused, the Magistrate of Rampurhat convicted the accused and fined him Rs. 50.

గోదావరి నదిలో చతుర్థ ఆంధ్ర హిందూ కాలేజీ
మహాజన సభ.

అమలాపురం తాలూకా కొప్పిగుంటలో శుభాశీషులు.

ఆంధ్ర హిందూ కాలేజీ మహాజన సభ 10 వ రోజు గురువారమున కొప్పిగుంటలో ప్రత్యేకము నిర్వహించిన మందిరమును జరిగినది. శ్రీ మత బొమ్మేటి, చివరకైతె కాలేజీ గారు శుభాభిషేకము చేసినారు. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సభను ప్రారంభించి అగ్రాధికారియైన శ్రీమంతులయ్యగారు ప్రార్థన చేసినారు.

మొత్తము 800 వాటియందును, పలుకులు కేవలము వాటియందు సభ సమకరించిరి.

అవ్వనకుండువారు ప్రతిదినము భోజన కరణము పోకర్లుముల కేవలము శ్రమకైతెయ్యిగారి కుమార్తె. వానినీ సంతకరించును.

శుభాభిషేకము రావోపు మద్రాసు కావనరెడ్డిగారు శుభాభిషేకము చేసినారు. పాననీయములను సర్వము చేయించి యున్నందున సభ సమకరించిరి. శుభాభిషేకము చేయించినందున సభ సమకరించిరి. శుభాభిషేకము చేయించినందున సభ సమకరించిరి.

శుభాభిషేకము.

1. తొలుత బిల్లులలో నివసించుచు, బ్రాహ్మణ్యము కావలయు. తొలుత ఆంధ్ర హిందూ కాలేజీ గుండునాటికి రెండు యెలకలవరకు రావోపు మద్రాసు కావనరెడ్డిగారు ప్రత్యేకము చేసి యీ సభ వారు గవర్న మెంటువారికి ప్రార్థించుచున్నారు.

2. ఈ సభయందు వారు వారు విద్యార్థులు అగుట చే, అట్టివారికి కేవలము సభయందు కలగ, గవర్న మెంటు వారి సహాయములను, బోధన బోధనలను సహాయములను, తదితర సహాయములను విద్యార్థులకు అగుటకు యీ సభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

3. మహాభారతము కై ప్రభులను దీక్షిస్తున్నప్పుడు, మహాభారతము మొదలగునాయందును, అంతరము కై ప్రభులను రావోపు మెంట్లకు విడుదలచుచున్నాడు. అట్టి తిగ్గనే యీ సభయందు వారు చేయుచున్నది. ఇందుచే, వీరిని హామీయిచ్చి వచ్చితిమి. దేవుడుగారు కొందరిని నియమింపగలరుగా నియమించి మనీ ఈ సభ వారు గవర్న మెంటువారికి ప్రార్థించుచున్నారు.

4. హిందూ మహాభారతము కై ప్రభులలో నుండు ప్రభులును లేవనెత్తుచున్నది, బుద్ధి వికలమైన, మర్యాదమును హామీయిచ్చి హిందూ మహాభారతము యీ సభయందు చేసి అనుచున్నాడు. అట్టి కృత్రిమము, వీరియందు గవర్న మెంటువారు చేయుచున్నది. అట్టి కృత్రిమము, వీరియందు గవర్న మెంటువారు చేయుచున్నది.

5. ఈ సభయందు, అంతరము కై ప్రభులలో నుండు ప్రభులును లేవనెత్తుచున్నది, బుద్ధి వికలమైన, మర్యాదమును హామీయిచ్చి హిందూ మహాభారతము యీ సభయందు చేసి అనుచున్నాడు. అట్టి కృత్రిమము, వీరియందు గవర్న మెంటువారు చేయుచున్నది. అట్టి కృత్రిమము, వీరియందు గవర్న మెంటువారు చేయుచున్నది.

6. అంతరము కై ప్రభులలో నుండు ప్రభులును లేవనెత్తుచున్నది, బుద్ధి వికలమైన, మర్యాదమును హామీయిచ్చి హిందూ మహాభారతము యీ సభయందు చేసి అనుచున్నాడు. అట్టి కృత్రిమము, వీరియందు గవర్న మెంటువారు చేయుచున్నది. అట్టి కృత్రిమము, వీరియందు గవర్న మెంటువారు చేయుచున్నది.

ఆంధ్ర హిందూ మహాజన సభ

ఈ సభయందు, అంతరము కై ప్రభులలో నుండు ప్రభులును లేవనెత్తుచున్నది, బుద్ధి వికలమైన, మర్యాదమును హామీయిచ్చి హిందూ మహాభారతము యీ సభయందు చేసి అనుచున్నాడు. అట్టి కృత్రిమము, వీరియందు గవర్న మెంటువారు చేయుచున్నది. అట్టి కృత్రిమము, వీరియందు గవర్న మెంటువారు చేయుచున్నది.

పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, (688) బంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

The Panchabati Tea Estate, Ltd. Head Office, Jalpaiguri

పంచబటి టీ ఎస్టేటు, (లిమిటెడ్.)

హెడ్ ఆఫీసు - జాల్ పాయిగురి.

మూలధనము 2,00,000 (రెండు లక్షలు.)

8,000 వాటాలుగా విభక్తమైయున్నది. వాటా ఒకటింటికి రూ. 25-0-0 లు. దరఖాస్తుతోను ఒక్కొక్క వాటాకు రూ. 3 లు చొప్పునను, ప్రవేశ రుసుము రూ. 1- యును ఇవ్వవలెను. అలాంటి మెంటుతోను రూ. 5-0-0 లు. ఇవ్వవలెను.

ఆస్తి ఈ కంపెనీవారు తిప్పేరా హిల్లుకు సమీపముననుండు అర్బుర్ చిటగాంగులో ఒకటి ఎక్స్టేటును క్రయమునకు తీసియున్నారు. నవకు ఎక్స్టేటుగలదా ఎల్లప్పుడును పాతునట్టి నది మూలముగా చిటగాంగు పోర్టుకు సులభముగా రాకపోకలు జరుగుచున్నవి

తేమ ఒక సంవత్సరమునందు సరాసరి 110 అంగుళముల వానకురియును. శీతోష్ణస్థితి మిక్కిలి ఆరోగ్యకరమైనది.

భూమి మిక్కిలి ప్రసిద్ధుడైనవాని అభిరామము చొప్పున ఈ భూమి యందు యెర్రా 1-టికి 10 లేక 12 మణులుగా తేయాకు చొప్పున ఉత్పత్తియగు నని నిర్ధారణ చేయబడినది.

పాటు తబీతైన పనివారు ఈ స్థలమునందు సులభముగా దొరకెదరు. క్రొత్త పనివారిని బయలు ప్రదేశములనుండి రప్పించుటకు సులభమైన మార్గములు గలవు.

పనిచేయు ఏర్పాటు మూడవ సంవత్సరమునందు పని ఆరంభించిన తరువాత 700 ఎకరముల తోటను బాగుగాను, పూర్తిగాను పెంచవచ్చునని ఈ కంపెనీవారు నమ్ముచున్నారు.

జాల్ పాయిగురి తేయాకు వ్యాపారమునందు అద్వితీయమైన కీర్తిని గడించినది. జాల్ పాయిగురియందు ప్రత్యేకములో కేసలము హిందూ దేశీయుల నిర్వాహకము క్రిందనే నుమాను ఏబిడి తేయాకు కంపెనీలను పైగానే యున్నవి. వాటిలో కొన్ని 100 మొదలు 200 వరకు లాభమును గడించినట్లు బహిరంగముగ తెలియజేయబడినది. కడచిన 50 సంవత్సరములనుండి జాల్ పాయిగురి అను నది తేయాకు పరిశ్రమయందు ముఖ్యముగా సంస్కరణ కలిగియున్నట్లును పూర్తియైనది మొదల నట్లును తెలియుచున్నది. ఇచ్చట హిందూ దేశీయ తోటవారులు అన్ని వసులయందును విరోధాదేశపు తోటవారులకు ఎంతమాత్రము తీసిపోవుటలేదు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు కమల టీ కంపెనీ లిమిటెడ్ మున్నగువాటికి డైరెక్టరుగా నైట్టి యు, ఇండియన్ ప్లాంటర్స్ అసోసియేషన్ గారు హానరరీ సెక్యరటరీగా నైట్టి యు జ్యోతిష్ చంద్రి సన్యాల్ గారు మేనేజింగు డైరెక్టరుగా నియమించబడియున్నారు.

Girindra Mohan Mozhamdar,

Secretary The Panchabati Tea Office, JALPAIGURI.

పంచబటి ఆఫీసు జాల్ పాయిగురి ఇంగ్లండులో తయారైనవి

దీనిని ఉపయోగించుము.

ధరలు

నం. 100 వ్యాక్స్ ట్రేజర్ రూ. 2-0-0

" 102 కమ్మి ట్రేజర్ " 2-8-0

" 108 ట్రేజర్ " 3-0-0

" 11 నెట్టి ట్రేజర్ 4-8-0

" 12 ట్రేజర్ 5-0-0

" 200 కేవలం ట్రేజర్ 5-8-0

కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

14 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

15 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

16 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

17 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

18 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

19 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

20 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

21 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

22 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

23 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

24 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

25 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

26 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

27 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

28 కేవలం ట్రేజర్ ట్రేజర్

ಕೆಂಪಿ ಬಿ. ಜಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಾಚಾರ್ಯ, ಮದರಾಸ್.

SIRKAR
ANDAL
OAP

A SPECIALITY
Fragrant & Dainty
GOVT SOAP WORKS.
CALCUTTA

